

TURAI HIRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

2009 DECEMBER

Áldott Békés Ünnepeket!

Fotó: Csilla Fotó

Ady 110 éve írt, ma is aktuális soraival és Sára Ferencné Betlehemével várjuk együtt a Megváltó születését, általa a világ gyógyulását, egy áldott, boldog új esztendőt, mindnyájunk örömére

ADY ENDRE: KARÁCSONY (1899)

Ma tán a béke ünnepelne,
A Messiásnak volna napja,
Ma mennyé kén' a földnek válni,
Hogy megváltóját befogadja.
Ma úgy kén', hogy egymást öleljék
Szívükre mind az emberek –
De nincs itt hála, nincs itt béke:
Beteg a világ, nagy beteg...

Kibűlt a szív, elszállt a lélek,
A vágy, a láng csupán a testé;
Heródes minden földi nagyság,
S minden igazság a kereszté...
Elvesztette magát az ember,
Mert lencsén nézi az eget,
Megátkozva világra jöttét –
Beteg a világ, nagy beteg...

Ember ember ellen csatázik,
Mi egyesítsen, nincsen eszme,
Rommá dőlt a Messiás háza,
Tanítása, erkölce veszve...
Oh, de hogy állattá sülljedjen,
Kinek lelke volt, nem lehet!...
Hatalmas Ég, új Messiást küldj:
Beteg a világ, nagy beteg!...

A TARTALOMBÓL

- ▶ Új kiadvány a turai csatáról könyvbemutatóval
- ▶ Oltópontok
- ▶ Halloween az iskolában
- ▶ 100 éves a Turai Önkéntes Tűzoltóság
- ▶ Beszélgetés Palya János plébánossal
- ▶ Turaiak az MTV-n
- ▶ Az immunrendszer védelme
- ▶ Karácsonyi ajánló

Tájékoztató a Képviselő-testület üléséről

A november 12-i rendkívüli képviselő-testületi ülés összehívására a *közbeszerzési tanácsadó kiválasztása* miatt került sor az alábbi nyertes önkormányzati pályázatok közbeszerzési eljárásának teljes körű bonyolításához: – városi térfigyelő rendszer kiépítése – TEKI; – Elnök u. burkolat-felújítása – TEUT; – Köztársaság u. burkolat-felújítása – TEUT; – Kastélykerti óvoda építési beruházása – CÉDE. Az előkészítés alatt 3 cégtől, vállalkozástól érkeztek be ajánlatok, a ezek alapján a testület Dr. Paksi Ferenc turai ügyvéd megbízása mellett döntött. A döntés előtt a Képviselő-testület módosította Közbeszerzési Szabályzatát az ajánlattételi felhívás ellenjegyzésére vonatkozó rendelkezések miatt.

A november 17-i rendkívüli testületi ülésen *négy pályázatra vonatkozó döntés meghozatalára* került sor. A *városi térfigyelő rendszer kiépítésére, a kastélykerti óvoda felújítására, a Köztársaság utca és az Elnök utca felújítására vonatkozó közbeszerzési ajánlati* felhívás tartalmának, közzétételének, valamint a *bírálati bizottsági tagok megválasztásának* jóváhagyására került sor.

A november 25-i munkaterv szerinti ülésen először a Város Önkormányzatának *2009. évi költségvetéséről és a gazdálkodással összefüggő egyes feladatokról* szóló 2/2009. (II.12.) sz. *rendelet módosítását* tárgyalta a Képviselő-testület. A költségvetés bevételi és kiadási főösszege 60.682,- eFt-tal megemelésre került, így a bevételi és kiadási főösszeg 1.074.889,- eFt-ra módosult.

A következő téma az *önkormányzat I-III. negyedévi gazdálkodásának teljesítéséről* szóló tájékoztató volt. A kiadások főösszege 965.265,-eFt; a bevételek főösszege 978.363,-eFt összegben került elfogadásra. *A korábbi évekből származó fejlesztési célú hitelek visszafizetése terv szerint megtörtént.*

Tárgyalta a testület Tura Város Önkormányzata *2010-évi költségvetési koncepcióját*. Szendrei Ferenc polgármester úgy vezette fel, hogy elkészült a megadott kötelező elemekkel, de nem lehet látni a jövő év biztos szegmensét. Országos szinten mintegy ezer önkormányzat van csőd-közeli helyzetben. Dr. Schmidt Géza szakértői véleményében úgy fogalmazott: „Az önkormányzatok legnagyobb összegű

bevételi forrása az állami támogatás. A költségvetési törvényjavaslat és különböző információk figyelembe vételével, folyó évhez viszonyítva az állami támogatás fajlagos összege és összes volumene nagyságrendileg csökken. Az ebből származó kieső bevételi forrás pótlása más forrásból szinte lehetetlen.” „A gazdasági recesszió, a gazdasági válság hatása a vállalkozások eredményeire pontosan nem ismert, de bizonyos, hogy a befizetett adók volumenére és az adófizetési morálra hatással lesz.” Elfogadásra kerültek a gazdálkodási irányelvek, a költségvetés kialakításához szükséges tényezők, valamint a már megnyert pályázatok összértéke és a még el nem bíralt pályázatok várható pénzügyi vonzata. A Képviselő-testület felkérte a jegyzőt, hogy az elfogadott szempontok és a felmerült pénzügyileg megvalósítható és jogos igények alapján készítse el az önkormányzat 2010. évi költségvetéséről szóló rendelet tervezetét.

A következő napirendben megtárgyalta és elfogadta a Képviselő-testület a *Többsincs Óvoda és Bölcsőde Szakmai Programját, Intézményi Minőségirányítási Programját, Házirendjét*, valamint *Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítását*. Az impozáns mennyiségű anyagot elektronikusan kapták meg a képviselők. Az Ügyrendi Bizottság véleményezte és javasolta a testületnek elfogadásra. Szilágyi Józsefné igazgató elmondta, hogy a törvényi előírások kerültek beépítésre, a szakmai program részletezésre került, az anyag megfelel az előírásoknak. Kálna Tibor, a KOS Bizottság elnöke elismerően nyilatkozott a dokumentumokról és megköszönte a végzett

munkát. *Módosította* a testület a *Kastélykerti Óvoda Szervezeti és Működési Szabályzatát is*.

Tárgyalta és elfogadta a Képviselő-testület Tura Város Önkormányzata *2010-14 évek*re vonatkozó, kockázat-elemzésen alapuló belső ellenőrzési stratégiai tervét és ezen belül a jövő évi belső ellenőrzési tervet, melyben az ellenőrzendő folyamatok és szervezeti egységek kerültek felsorolásra. Ellenőrzi a Polgármesteri Hivatalt, az intézményeket és az önkormányzati tulajdonú vállalkozásokat is.

Másodszor tárgyalta *Tura Város Környezetvédelmi Programját* a testület. Az átdolgozott anyagot Jenei Csabáné ismertette. Átvezetésre kerültek a Településfejlesztési Bizottság által elkészített javaslatok, pontosították a kifogásolt részeket, s ebben a formában fogadta el a Képviselő-testület. Végül a jelenleg is fennálló *rullírozó hitelt* változatlan feltételek mellett *meghosszabbította* a testület.

Az egyebekben először egy pályázathoz kapcsolódó szerződés ügyében döntött a testület, majd Szendrei Ferenc egy újabb pályázati lehetőséget ismertetett. Kálna Tibor tájékoztatta a testületet, hogy az előzetes egyeztetések alapján a *„Verekedni utolsó emberig” – A turai lovasütközet 1849. július 20. című könyv* bemutatója Turán december 18-án, pénteken lesz. Elmondta, ugyanekkor szeretnének megemlékezni a húsz évvel ezelőtti *„tényleges összefogásról”,* amikor 1989. decemberének közepén a romániai események hatására településünkön példanélküli gyűjtési akció kezdődött.

K.J.

ÜNNEPÉLYES KÖNYVBEMUTATÓ

„Verekedni utolsó emberig” –
A turai lovasütközet 1849. július 20.
című könyv bemutatója
A könyvet szerkesztette:
Rosonczy Ildikó
Helyszín: Tura Bartók Béla Műv.Ház
**Időpont: 2009. december 18.,
péntek, 16 óra**
Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Közmeghallgatás – indulatok nélkül

December elején megtartotta szokásos éves közmeghallgatását Tura Város Önkormányzata. A rendezvény elején Szendrei Ferenc polgármester számolt be az idei eredményekről, a pályázati sikerekről. Ezek között is megkülönböztetett figyelmet szentelt a nagyszabású uniós útfeljesztéseknek. Ezek tanulságait is levonva tovább folytatódnak az útépitések Turán – tette hozzá. Ehhez tovább keresik a pályázati lehetőségeket. Így kedvező elbírálás esetén 140 millió forintos pályázati forrásból valósulhat meg a városközpont fejlesztése, illetve 350 millióból folytatódhatna a szilárdburkolatú úthálózat kiépítése. A polgármester egyben hangsúlyozta, a jövő évben a legfontosabb feladat az önkormányzat működőképességének folyamatos biztosítása. Ez idén sikerült, hiszen, ahogy fogalmazott, működési célú hitel felvételére nem volt szükség, sőt, év végére mintegy 15 millió forintos aktívummal számolhat a költségvetés. 2009 egyik legfontosabb eredménye volt, hogy senkit nem kellett elküldeni, létszámleépítésre nem volt szükség – ezt 2010-ben is fontos szempontnak tartják. A jövő év legfontosabb tervei között olyan pályázati beruházások szerepelnek, mint az útfeljesztés, a térfelügyelő rendszer kiépítése, a Kastélykerti Óvoda bővítése és intézményi akadálymentesítés.

A költségvetés tervezése kapcsán azonban hangsúlyozta, a tervezett elvonások, az infláció és a csökkenő helyiadó-bevételek miatt rendkívül nehéz év elé nézünk. Arra a képviselői kérdésre, hogy honnan pótolhatóak a kieső bevételek, a polgármester azt válaszolta, felül kell vizsgálni az önkormányzat nem kötelező feladatait. De nagy kérdés, hogy rendezik-e a tartozásukat a kastély tulajdonosai, illetve, hogy hogyan alakulnak valójában az iparűzési adó bevételek.

A közmeghallgatás második részében a lakosok kérdéseire válaszoltak az illetékesek. A Magdolna út kivitelezése kapcsán – amellet, hogy az ott élők köszönték a beruházást –, felmerült, hogy tartottak ugyan meghallgatást az utca lakóinak, de az ott elhangzottak már nem valósulhattak meg, mert addigra már elfogadták a végleges terveket. Leginkább a vízelvezetéssel kapcsolatos problémákat hangsúlyozták. Ahogy az egyik ott lakó fogalmazott: „Az uniós víz az, ami az udvarokra folyik, kifelé nem...” Emellet a járda sem használható. Úgy vélik, ezek a problémák, gondos tervezés mellett elkerülhetőek lettek volna. A polgármester válaszában úgy fogalmazott, idén kiderült, az emberek két dologhoz biztosan értenek: az egyik a foci, a másik az útépités. (A harmadik pedig a közbiztonság – tette hozzá Gódor Ferenc aszódi rendőrőrsparancsnok.) A rendkívül szoros pályázati határidők miatt sajnos nem volt idő hosszú egyeztetési folyamatokra – hangsúlyozta Szendrei Ferenc. Azt kell elsősorban értékelni, hogy megvalósulhatott a beruházás, hiszen még mindig 6 km földúton járnak a turaiak. Az ott élők-től azt kéri a polgármester, hogy valódi tulajdonosi szemlélettel javítsanak a jelenlegi helyzeten, szikkasszák el a vizet az ingatlanokon, de persze az önkormányzat is keresi a helyzet megoldását. Azt azonban nem engedhetjük meg, hogy a település egyik része mindent megkap, miközben más részeken az alapvető fejlesztéseket sem kezdték el – tette hozzá.

A következő felszólaló azt kérte, hogy a beruházásoknál külön figyeljenek a helyi vállalkozók bevonására. A polgármester

hangsúlyozta: természetesen, ahol lehet, helyi vállalkozók végzik a munkát. A közbeszerzés-köteles ügyekben azonban nem lehet kivétel. Szigorú, egységes feltételrendszer alapján kerülhet kiválasztásra a beruházó. De arra biztatott mindenkit, hogy aki megfelel ezeknek a feltételeknek, pályázzon.

Darnyik Árpád hozzászólásában elismerte, hogy az utóbbi időben látványosan fejlődött a település, bár sokallotta a padokat az új útszakaszok mentén. A válaszból kiderült, hogy a parkosításért és a „bútorzatért” a pályázatban plusz pont járt, többek között ezért is vállalták. Emellet pedig erősíti a közösségi tudatot, hiszen sokan rendszeresen használják a kitett padokat. A hozzászóló egy Hévízi úti buszmegálló állapotát is kifogásolta, amelyben rendszeresen megáll a víz. Ez ügyben megkérték a jegyzőasszonyt, hogy a problémát jelezze a közútkezelő felé.

Többen hiányolták a zebrát a Tabán úton. Az iskolások nem tudnak biztonságosan átkelni az úttesten. Ez egy valódi – és nem újkeletű probléma. Az önkormányzat évek óta keresi a legális megoldás lehetőségét az ügyben – hangzott el a válaszban. A remények szerint hamarosan megnyugtató megoldás születet.

Volt, aki a korlátot hiányolta a Zsámboki és Park út sarkáról. A problémát szintén jelzik a közútkezelőnek. Mások a magas víz- és csatornadíjakat kifogásolták. Többen pedig a rendőrség jelenlévő képviselőinek intézték hozzászólásukat és a közbiztonság rendkívül rossz állapotára hívták fel a figyelmet. Tóth Csaba rendőr alezredes válaszában elismerte, nőtt az alkalmi lopások száma, bár azt is hangsúlyozta, más bűncselekmények száma stagnál, vagy csökken. Az is elhangzott, országosan Pest megyében jut a legkevesebb rendőr a lakosságra – átlagosan 7-800 főre egy, pedig valóban jogos az az igény, mely szerint Turán is szükség volna egy Őrsre – ismerte el a szakember. Erre azonban egyelőre nem látnak lehetőséget.

A mérsékelt érdeklődés ellenére a közmeghallgatás éjszakába nyúlóan ért véget.

Pálkás Ildikó

Ezúton hívjuk fel a lakosság figyelmet az influenzajárvány elleni védekezésben igénybe vehető oltópontokra

Oltópont helye	Oltópont címe
Pest Megyei Flór Ferenc kórház	2143 Kistarcsa Simmelweis tér 1.
Misszió Eü. Kp. Nonprofit Kft.	2112 Veresegyház, Gyermekliget u. 30.
Tormay Károly Egészségügyi Központ	2100 Gödöllő, Petőfi S. u. 1.
Medcenter Kft. (Aszód)	2170 Aszód, Baross u. 4.

„Bokraink közt már az őszi barangol...”

ERNTEDEANKFEST – HALLOWEEN

A 10-14 éves korosztály számára jól csengő fogalmak a címben említett szavak, hiszen évek óta megrendezzük számukra ezt a vidám vetélkedővel egybekötött, szórakoztató délutánt. Idén is közel 150 gyermek vett részt e nagy szabású rendezvényen, melyre az őszi szünet után került sor. Az Erntedankfest tulajdonképpen terményhálaadó-ünnepség a német nyelvterületeken, a Halloween pedig az angol nyelvterületekhez kapcsolódó hagyomány, melynek során elűzik a „gonosz szellemeket” hangos, zajos ünneplés közepette. A helyi vetélkedő megszervezésével az volt a célunk, hogy a gyerekek közelebb kerüljenek a tanult idegen nyelvek kultúrájához, szokásaihoz, ezáltal befogadóbbak, toleránsabbak legyenek más közösségek szokásrendszerével szemben, s nem utolsósorban jól szórakozzunk, kikapcsolódjunk. Előzetes feladatként száraz termésekből készítettek képeket, melyekből a legszebbeket kiállítottuk a művelődési házban. A rendezvény szervezője és kivitelezője az idegen nyelvi munkaközösség volt: Jónás Sándorné, Gólya Gáborné, Nagy-Varga Judit, Maczkóné Fehér Ildikó, Balogh Terézia és Tóth Mihály nyelvtanárok.

zíros kenyérrrel és szendvicssel örvendztettek meg bennünket. Hallgattunk előadást a hegység ércbányászatáról is, megtekintettük az egykori tárlók mára berobbantott bejáratait. Megtudtuk, hogy itt írtak le 6 új ásványfajt pl. a Wherlith-ércet is. Sötétedésre értünk be Nagybörzsönybe, ahol már csak a vízimalom megtekintésére futotta az időnkéből, hiszen sietnünk kellett az ízletes vacsorát elfogyasztani. Szállásunk a helyi általános iskola tornatermében volt. Vasárnap a korai kelés és a reggeli elfogyasztása után már „csak” 22 km várt ránk, egy kisebb, 750 m-es szintemelkedéssel. Ezek során felkapaszkodtunk a Nagy-Koppányra és a Nagy-Galla csúcokra is. Ekkor már az ég is kiderült, és gyönyörködve ámultunk-bámultunk a völgyek és hegyek ölelésében. Szobra leereszkedve kis csapatunk előre sietett, mivel el akartuk érni a hazafelé induló vonatot. Az állomáson mindenki megkapta a névre szóló oklevelet, a kitűzőket és a forró gratulációkat, mely Gólya Ádám, Lajkó Máté és Sára Péter 8. c osztályos tanulókat illette. A két nap során az ország számos pontjáról érkező felnőttek csodálkozásukat és elismerésüket fejezték ki a fiúknak, akik panaszkodás nélkül, végig az élen haladva vitték híret a Hevesynek.

TÚRÁK

Két nap a Börzsönyben

Október 17-18-án a legjobb túrázók kaptak meghívást a Tekergők csapatából egy kétnapos vándor-

túrára. Szob vasútállomáson volt a regisztráció és a kezdőcsomag átvétele. A 40 fős csapat felült a Börzsöny nyáron átadott kisvasútvárára, mely 40 percig zötyögött velünk Márianosztráig. Itt kívülről megtekintettük a börtönné lett kolostort, és a tőle nem messze lévő hazánkban egyedülálló rabtemetőt is. Itt elfeledett emberek: pálosok, Vincés nővérek és rabok alusszák örök álmukat. Sok a kereszt és laposodó hant, emléktüket őrzik egy egykori rab által készített 6 m magas fakereszt is. Innen indult a szombatra tervezett 25 km-es, 1100 m-es szintemelkedéssel járó táv.

A sok emelkedő hatására egyre nyirkosabbá váló felsőruházatban jártuk végig a hol párába, hol ködbe, hol esőbe burkolózó őszi Börzsönnyt. A hegyek északi lejtőjén még megmaradó hófoltok, a változó erdőtürelések és a pazar panoráma feledtette azonban a zordabb időjárási viszonyokat. A szervezők 3 frissítőpontot is beiktattak a túrázóknak, ahol meleg teával,

Gödöllői kéken

Az idei utolsó túránkra 2009. november 14-én került sor. A túra előtti hetek csapadékos időjárása nem a legjobb terepviszonyokat ígérte. Ilyen baljós előjelek után mégis 52-en neveztek be erre az útra. Igazi őszi időt hozott a szombati kora reggel, melynek borongós, ködös, szomorkás hangulatát csak a túrázók jókedve és beszéde feledtette. 20 km-es gyaloglásunk rajtja a bagi vasútállomás épületénél kezdődött. Megkapó volt számunkra a késő őszi erdő képe, a lehulló levelek forma-, és színgazdagsága, a moha méregzöldje, a kéreg nedves sötét árnya és a ködben sejteltessen nyújtózó ágak sziluettje. Az Erzsébet-pihenőt elérve azt találgattuk, miről kaphatta a nevét egy-egy útszakasz, pl. Király út, Ebédülő út, Ménescsapás. József főherceg arborétumába érve a játszóteret vettük birtokunkba, ahol megtörtént a TOTÓ kiértékelése és a nyerménysorsolás is. Külön dicséret illeti Géczy Gergely 5 éves óvodást, aki végigjárta velünk a 20 km-t. Közben elkezdődött a pontok számolgotása is, melyik osztály nyerheti meg a „Legjobb túrázók” címet. Most a dobogó felső fokán az 5.d és a 6.b áll - 26 ponttal, ezt követi a 8.c osztály - 25 ponttal.

A túrákat vezette és

fotózta: Kis Gábor tanár úr.

HELYESBÍTÉS: Előző számunkban még szomorúan jegyeztük meg, hogy a Bajza Emléktúrára a legnépesebb csapatnak járó kupát szervezési vagy egyéb problémák miatt nem kaptuk meg. Legnagyobb örömünkre korrigálták a hibát, a Zagya-mente Környezet- és Természetvédő Egyesület vezetői személyesen hozták el számunkra a jól megérdemelt serleget. Köszönjük!

A GYÓGYTESTNEVELÉSRŐL...

Minden szülő leghőbb vágya, hogy egészséges gyermek szülessen a családba. Sajnos, a genetika vagy a sors olykor közbeszól, máskor a fejlődés során érheti a gyermeket olyan egészségkárosodás, amely később kihatással lehet egész életére. Fontos, hogy megfelelő szakemberek kezébe kerüljön ilyenkor az illető, mert a korai fejlesztéssel még sok esetben korrigálható vagy javítható az egyén állapota. Iskolánkban először idén szeptembertől indult be a gyógytestnevelés a turai önkormányzat és az aszódi Pedagógiai Szakszolgálat támogatásával. A gyermekeket Dr. Orosz Mária ortopéd szakorvos szűrte ki,

szám szerint 106 tanulót. (Ez iskolánk kb. 640 fős tanulói létszámához képest igen jelentős szám!) A gyógytestnevelés órákat szintén szakember – Szabóné Orbán Edit gyógytestnevelő – tartja. A foglalkozásokon a gerinc-, láb-, mellkasdeformitások és túlsúlyos tanulók vesznek részt. A fejlesztések célja, hogy a kialakult elváltozásokat enyhítse, kompenzálja, javítsa, illetve helyreállítsa. Az eddigi tapasztalatok szerint a gyerekek nagyon élvezik az órákat, mert a hagyományos eszközökön túl speciális kézi szerekkel dolgoztatják meg izmaikat. A látható eredmények eléréséhez azonban nemcsak a lelkes nebulók, hanem a szülők pozitív hozzáállására is számítunk.

Kint borongós, nyirkos idő van, eső szemerkél, bent az iskola egyik kellemes kis kuckójában álmosító a meleg, amikor a három nyolcadikos gyerek betoppan hozzám, név szerint Müller Melinda, Varga Vanda és Csécei Norbi a 8.a-ból, Kálnáné Ádám Anita osztályából. Kicsit bátortalanul indul a beszélgetés, amikor a pályaválasztást hozom szóba, de aztán egyre jobban „belemelegednek” a témába, s egymást váltva veszik át a szót tőlem.

– *Izgalmas hetek, hónapok előtt álltok. Döntenetek kell, merre lépjetez tovább innen a „bázisiskolából”, mely nyolc éven át a mindennapi életetek részévé vált. Milyen segítséget kaptatok ehhez az elmúlt időszakban?*

– Mindhárman részt vettünk a november 23-ai pályaválasztási szülői értekezleten, ahová az igazgatónő nemcsak a szülőket, hanem a gyerekeket is meghívta. Igaz, hogy inkább a szülők voltak többen, de jöttek rajtunk kívül még páran a hetedikből is – bátorodik fel Melinda.

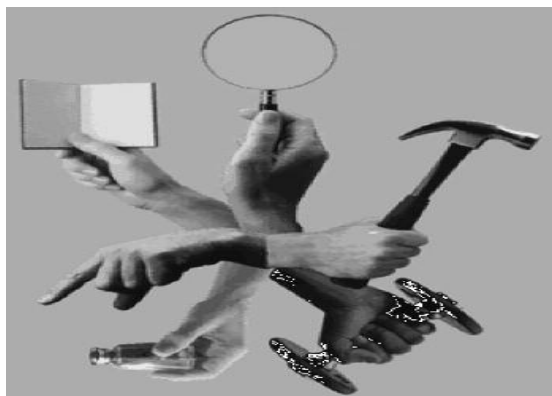
– *Hogyan zajlott a tájékoztató?*

– Előbb az igazgatónő köszöntötte a meghívottakat, majd a vendégek bemutatták a saját iskolájukat. Részletesen beszéltek az ottani lehetőségekről, az adottságaikról – mondja Vanda –, majd a felszereltségükről, de természetesen a diákokról is. Ezt követően fórumra került sor.

– *Téged melyik iskola érdekelt a legjobban? – teszem fel a kérdést az eddig szerényen és illedelmesen hallgató Norbinak.*

– Engem leginkább az aszódi Evangélikus Gimnázium érdekelt volna, de sajnáltam, hogy éppen onnan nem volt senki. Angol tagozatra szeretnék menni. Tetszett azonban, hogy a Petőfi Gimnáziumban is indul pl. francia nyelvi tagozat, ahol magas óraszámban lehet tanulni a nyelvet, de még egyéb tantárgyakat is, mint pl. a matematikát, történelmet. Megtudtam, hogy angolt és németet is lehet tanulni emelt óraszámban. Vonzónak találtam azt is, hogy van uszodájuk,

MI LESZEK, HA...?

és így heti egy órában úszás-oktatás is van. Mindhárman egyetértenek abban, hogy az idegen nyelvek tanulása nagyon fontos napjainkban. Melinda úgy véli, hogy az angol manapság már alapnyelvnek számít, hiszen az egész Unióban ezt használják.

– *Milyen hasonlóságot véltek felfedezni az egyes iskolák között? – kérdezem Vandától.*

– A szakközépiskolákban többnyire két év általános képzés folyik, majd azt követően 10. után választanak sza-

kirányt a tanulók. A legkedveltebb szakok manapság a marketing, az informatika és a nyelvszakok. Ezekre sok a jelentkező, és itt általában felvételizni is kell, ahova kevesebben jelentkeznek pl. gépészetre, ott nem kell felvételizni.

Végül mindegyikőjüktől megkérdezem, mi lenne az álruk, hova szeretnének bejutni. Melindát a jogi ismeretek érdeklik, jogász szeretne lenni, ezért a Széchenyi Közgazdaságiba jelentkezik Hatvanba. Vanda távolabbra tekint, ő rajzsakkörre is jár, és a művészetek vonzzák, ezért Egerbe szeretne menni képzőművészeti szakközépiskolába. Norbi még bizonytalan, mindenképpen az angol nyelvel szeretne foglalkozni kiemelten, hagyna még magának egy kis időt a döntésre, de azt gondolja, szükség van a biztos nyelvismeretre, mert azt később a munkájában is kamatoztatni tudja majd.

„Melyik irányba induljak el?” „Mi lenne nekem a leginkább megfelelő?” „Vajon elegendő lesz-e hozzá az én tudásom, felkészültségem?” „Sikerül-e bejutnom abba az iskolába?” Mind megannyi kérdés, melyre a választ az elkövetkező időszak hozhatja meg. Felelősen, megfontoltan, körültekintően döntünk hát, hogy a képességeinknek, tehetségünknek legmegfelelőbb útra lépünk!

Gólya Gáborné
sajtóreferens

100 éves a Turai Önkéntes Tűzoltóság

TURA ÖTE JELENTKEZIK...

Szombat délután – nincs hideg, de nyirkos az idő... Volna jobb program is, 4-5 elszánt fiatal mégis a VÜCS udvarán tesz-vesz. Szerelik a 35 éves tűzoltóautót. Ezen kicsit megakadunk. Lehet, hogy inkább 36 éves. Mindenesetre csoda, hogy még bírja. Az meg szerencse, hogy a Turai Önkéntes Tűzoltó Egyesület tagjai közt akad karosszériás, meg hobby autószerelő is. Így barkácsolnak, amit lehet. Más meg majd lefújja, anyagárban, puszira. Vannak még önzetlen lelkes örültek. Szerencsére. Különben talán már rég nem indulhatnának menteni, amikor kell. Pedig szükség van rájuk – ezt az elmúlt évek statisztikái is bizonyítják. 2008-ban közel 50 napon vonultak. Felhőszakadaskor tucatnyi helyre hívták őket. Volt valami felemelő öserő bennük akkor. Cupogtak térdig a gumicsizmák, még a lányok ereje is megsokszorozódott, ahogy cipelték a tömlőt, a szivattyút, utat vágtak ásóval, kapával a víznek. Jó volt nézni őket, a magunk esetlen módján ott sűrögni velük, segíteni egy kicsit. Gépszíj ez is, ami, ha elkap, nehezen enged. Akkor sokan éreztük ezt. Száraz zoknit adtunk, üdítővel kínálgattuk őket. Ők pedig közben milliónyi értéket óvtak lelkesen, fáradhatatlanul – és önzetlenül. Mentek, mert menni kellett. Jó, hogy ebben a megbomlott világban van még ilyen.

2009 sem volt kevésbé eseménydús. Csak egyre nehezebb. Az autót szerelni kell és műszakiztatni – az pedig nem két forint. Egyenruhát is cserélni kellene, bár a sisakot már megvették maguknak, saját zsebből. Meg néha tankolnak egy kicsit. Azt is saját zsebből. Meg tügyetet adnak, a szabadidő terhére, és vonulnak, ha kell, ami persze veszélyes. Akadnak azért önzetlen segítők, akik továbblkik őket a legnehezebb helyzeteken. Egy-egy tank gázolaj, egy-egy kiszuperált számítógép, szekrény, kanapé. Ezt mind támogatók ajánlották fel. És persze ad az önkormányzat is, de jócskán elkelne még a segítség.

Pedig ez az egyesület túlélte már nehéz időszakokat az elmúlt 100 év

Az ügyes kezű turai tűzoltók még autót is szerelnek.

alatt. Merthogy idén egy évszázadosak. Elődjük, az első Turai Tűzoltó Testület 1909-ben alakult meg. Bár két év múlva újra okunk lehet az ünneplésre, hiszen csak 1911-ben engedélyezték a hivatalos működését.

Célul a következőt tűzték ki: „...a község területén, esetleg a szomszéd községekben kiütt tűz rendszeres oltása és egyéb vésszesetekben segélynyújtás, a község területén kívül azonban a működő tagoknak csak 1/3-ad részével.” (Dr. Asztalos István – Tura története)

Eltelt közben egy évszázad, de a cél nem változott. A körülmények sem sokat. A Turai Önkéntes Tűzoltók helyzetéről Varga Krisztián alelnökkel beszélgettem.

A kezdetek

Fotó: Archív

– *Hogyan kezdődött? Mikor, milyen körülmények között alakult újjá a tűzoltó egyesület Turán?*

– Még 2001-ben Bakos Miklós fejében született meg az ötlet, hogy újra kellene szervezni a turai önkéntes tűzoltóságot. Tartottunk egy megbeszélést, amin kb. 25-en voltunk, többen hivatásos tűzoltók – és ekkor megbeszéltük, milyen feltételeket kell teljesíteni, hogy megalakuljon az egyesület, illetve, hogy hogyan lehet valaki önkéntes tűzoltó. Ezt követően 2002 februárjában 15 fővel megalakult az egyesület. Már akkor tudtuk, hogy a célunk nem elsősorban valamiféle hagyományörzés, hanem valódi tűzoltó munkát szeretnénk végezni a településen és környékén. Az egyesület Benedek István fővárosi tűzoltó rohamparancsnok vezetésével kezdte meg a munkát. A tagok mindegyike elvégezte a 40 órás szaktanfolyamot. 2002-ben Kókai István hatvani hivatásos tűzoltó közreműködésével a Hatvani Tűzoltók felajánlottak egy szerkocsit használatra, így már a vonulás elméleti lehetősége is megteremtődött. Még ebben az évben bemutatkoztunk a turai nagyközönségnek, a Kihívás Napján, ahol egy máig emlékezetes mentési bemutatót tartottunk. Gyakorlatilag azonban csak 2 év alatt sikerült előteremteni az alapvetően szükséges felszereléseket, így csak ezután vállalhattunk készenléti szolgálatot. 2005-ben éppen csak elkezdték a valódi munkát, voltak riasztá-

saink is, amikor lerobbant egy hatvani szerkocsi, így a szerződésünk értelmében a miénket vissza kellett adni. 2006 januárjától egészen 2007 márciusáig nem volt autónk. Ez egy nehéz időszak volt, majdnem felszámtunk, csupán néhány aktív tagunk maradt. Ekkor megráztuk magunkat és szerveztünk egy 40 órás saját tanfolyamot, amelyből kikerült a mai tagság java – sőt, azóta néhány hivatásos tűzoltó is. 2007 decembere óta állandó készenlétet vállalunk, mára már többször sikerül a hivatásos tűzoltók előtt a mentési helyszínre kiérni.

– *Kik segítik a munkátokat?*

– Itt ki kell emelnem a Hatvani Tűzoltóságot. Ők rengeteget segítenek – egyrészt szakmailag, másrészt emberileg is – és hát ugye, ahogy már mondtam, a tűzoltóautót is nekik köszönhetjük. Mostanában pedig azon dolgozunk, hogy a gödöllői parancsnoksággal is hasonló kapcsolatot alakítsunk ki.

– *Most hányan vagytok az egyesületben, és milyen a nemek aránya?*

– Szerencsések vagyunk – 25 tagunkból 12 aktív, vonulós. Köztük hat lány van, akiknek többsége egészségügyi végzettségű. Így idén sikerült az illői nemzetközi tűzoltó versenyen egyedülként női csapatot indítanunk, akik több hivatásos csapatot is megelőztek. A turaiak egyébként 36 csapatból a 8. helyen végeztek. És már harmadik éve a turai a legjobb önkéntes csapat – erre nagyon büszkék vagyunk!

– *Mi volt a legemlékezetesebb mentések?*

– Kétségkívül az Elek kocsmá és bolt oltása. Ez igazi bevetés volt, szaktudást és bátorságot igényelt. Lizák Pisti akkor volt először híradós – ő fogadta a bejelentést. Tudtuk, hogy nagy a baj – percek alatt indulásra készen állt a csapat. Akkor oltottunk bent az épületben is, felettünk pedig már égett a födém... És nem felejtjük el azt a pillanatot sem, amikor már látszott, lehetetlen megállítani a tüzet – menthetetlen az épület. De persze sikerélményeink is vannak – a

Napjaink önkéntes turai tűzoltói

szomszéd házat sikerült megóvnunk. Emellett számtalan kisebb melléképülettűznél, szárazfű-tűznél oltottunk, árvíz idején szivattyúztunk.

– *Menyit pénzben működik az egyesület? Kik a támogatóitok?*

– A legnagyobb támogatónk az önkormányzat. Ők két éve segítik pénzzel a munkánkat – és helyet is biztosítanak számunkra. Reméljük, ez így is marad, hisz nagyon fontos, hogy a tűzoltóautó fűtött, zárt garázsban állhasson, ez van a szerződésünkben – különben vissza kellene adnunk. Van néhány vállalkozó is, aki segíti a munkánkat – itt ki kell emelnünk Marosvölgyi Jánost, akihez bármilyen problémával fordultunk, mindig igyekezett segíteni. Mindezt köszönjük, de ezzel együtt sem vagyunk könnyű helyzetben, hiszen a tűzoltás nem olcsó mulatság. Egy védőruha alaphangon 150 ezer forint – a mieink pedig már bőven megérték a cserére. Jövőre pedig pályázati pénzből szeretnénk szertartat építeni – ehhez területre volna szükségünk. Erre vonatkozóan már kaptunk szóbeli ígéretet az önkormányzattól. De hát a pályázathoz még önrész is

kell, szóval volna helye a pénznek... 2010-ben éppen ezért tervezzük, hogy egy nagyszabású tűzoltóbált szervezünk, amelyre a helyiek mellett meghívnánk a környékbeli egyesületeket is. Szeretnénk, ha a pénzünkért meg is dolgozhatnánk – tudnánk át-ereszketek és csatornákat tisztítani, fát vágni – ezeknek a munkáknak persze meg kell teremteni a jogi feltételeit. Emellett tervezzük, hogy az idei Összefogás Napját jövőre is megtartjuk. Idén augusztus 21-én közösen ünnepeltek a polgárőrök és a tűzoltók. Napközben gyermekprogramok, a Közpon-ti Tűzoltó Zenekar térzenéje, este motoros és tűzoltó bemutatók voltak, valamint koncert. Ez a nap az önzetlen segítségéről is szólt. A hatvani tűzoltók elhozták a 37 m magasból mentő szerüket és a műszaki mentő szerkocsit a bemutatóra, kaptunk autót a Fővárosi Tűzoltó Parancsnokságtól, de volt itt egy Magyarországon kuriózumnak számító amerikai tűzoltó jármű is, ami magántulajdonban van. Este 3000 –en ünnepelték velünk az egyesület 100 éves fennállását. Ezt a hagyományt szeretnénk folytatni jövőre is.

– *Emellett mik a további tervek jövőre?*

– Hát a szertárépítés, az autó rendbetétele, illetve szeretnénk szorosabba fűzni a kapcsolatot Gödöllővel, hogy az orvosi ügyelet területén riaszthatóak legyünk és vonulhassunk – ennek persze az anyagi feltételeit is meg kell teremteni – de igyekszünk optimisták maradni, mert ebben a rendkívül jó és összetartó csapatban nem is tehetünk másképp. – Ja! És szeretettel várjuk az új jelentkezőket!

TURAI ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ EGYESÜLET

TEL.: 70/33 55 105

E-MAIL: turaote@gmail.com

KÉSZENLÉTI SZOLGÁLAT:

Munkanapokon: 19.00–7.00

Szabad-és munkaszüneti
napokon: 0.00–24.00

Pálinkás Ildikó

A KÖZÖSSÉG A LÉNYEG

Beszélgetés Palya János plébánossal

Advent első vasárnapja. Ünnepi készülődés Eperjes Károly színművésszel és Négyessy Katalin gordonkaművésszel, magyar költők istenes verseit segítségül hívva. A mintegy ötszáz férőhelyes templomban teltház, feszült figyelem, átszellemült csend, vibráló levegő, majd a művészek vastapsos sikere. Palya János plébános ezen előadás megszervezésével egyfajta lelki élményt kívánt nyújtani turaiaknak és környékbelieknek. Emelkedett hangulatban fogad bennünket interjút adni a plébánián, így némi áthangolódást igényel, hogy elmélkedés helyett először számba vesszük a turai egyházi közösségi élet már általa kialakított új színtereit.

– A terveim között kiemelt szerepet kapott, hogy a plébánia nyitott legyen az emberek számára, ehhez pedig programelehetőségek keljenek. Ősszel és tavasszal hittanos napot szerveztünk. Keddenként bibliaóra van, minden második vasárnap filmvetítés olyan filmekből, amik nem ismertek. A filmklubra negyven-ötven, néha még több ember eljön. Nem a film a lényeg, hanem a közösség. A közösség megerősödését szeretném elősegíteni. Ezt szolgálja a tervezett foci-pálya is, mely a plébánia kertjében készül. Már nő a fű, jövő nyáron majd rá lehet menni. Köszönet az egyházközség számos turai önkéntes segítőjének, a polgármester úrnak és a VÜCS-nek a közreműködésért. Jövő nyáron a pályaavatóra meghívjuk a környékbeli plébániákról a gyerekeket, papokat és felnőtteket is.

– *Atyának van személyes kötődése a focihoz?*

– Igen. Fociztam a papi nagyválogatottnak. Sok játékosági meccset játszottunk. Voltunk külföldön, osztrák testvérvárosokban, gyűjtöttünk a határon túli magyar templomok javára is. Bal hátvéd voltam, de mostanában már nem játszom különböző sérülések miatt.

– *A foci-pályát vélhetően főképp a fiatalok veszik majd birtokukba. Az ifjúság kiemelt célcsoport az Ön tevékenységében?*

– Mindenféleképpen. Olyan lelki alapot szeretnénk adni nekik, hogy megállják helyüket a világban, ne csak a hagyományos vallássságból éljenek, hanem személyes kapcsolatuk legyen a Jóistennel. Megkezdtem az 18 év felettiekkel való foglalkozást. Ifjúsági hittan csoportunk is van, s reményeim szerint a jelenleg bémállkozók folyamatosan feltöltik majd. A cserkészeket Barcsi Zsolt vezeti. A ministránsok a plébánián tartanak foglalkozást. Működik Karitászcsoport is, Szent Erzsébet ünnepére ruhagyűjtést szerveztek, karácsonyra könyveket árúsítanak, s az itt befolyt összeget is jótékony célra fordítják. A Karitász-gyűjtésből több mint 200ezer Ft gyűlt össze, melyet Vácra küldtem. Megpróbáljuk tovább erősíteni őket, azért is hívtam meg a múltkor Kármán János atyát, egyházmegyénk Karitász-vezetőjét.

– *Mit tud mondani a „népi vallásosság” helyzetéről? Közel van a „nullpont kegyelme” állapot?*

– Messze van még Turán a „nullpont kegyelme”. Nem vagyok jó, de szerintem ahhoz még 20-25 év kell. Bár csökkent a hittanosok száma: tavaly még 460 volt, idén csak 380. Begyűrűzik a nyugati világ, ahol már templomokat zárnak be. Christoph Schönborn bíboros azt mondta, hogy „a nyugat-európai kereszténység haldoklik”, „végéhez közeledik az európai kereszténység korszaka”. Ez a haldoklás már látszik Magyarországon, jóllehet Turán, a Galga mentén még nem, de pl. Nógrádban már igen. Van olyan plébános, akinek 16 faluja van, ennyit kell ellátnia. Nemcsak a pap kevés, hanem a hívők is kevesebben vannak. Ráadásul a mai rohanó világban nehezebben jönnek össze az emberek hétvégén. Tapasztalom a ministránsoknál is.

– *A Pap is rohan?*

– Nagyon. Én most veszem észre, hogy lassabb tempót kellene diktálni. Egyre többet vállalom, túl sokat vettem a nyakamba.

– *Szükségesnek tartaná a vallás- és erkölcs tanórákat az iskolában?*

– Hogyne. Persze az erkölcs tan meg a hittan között óriási különbség van. Az erkölcs tan az emberből indul ki és az emberrel foglalkozik. A keresztény erkölcs tan pedig az Istenből indul ki és úgy foglalkozik az emberrel. Erre épül a hittanunk. Azért tart itt a társadalom, mert kivették az iskolákból ezt a fajta nevelést. Ahogy Eperjes is mondta, ez nem nevelés, csak okítás. A neveléshez hozzá tartozik, hogy az egyént emberként kezeljem, az ember pedig személy, test és lélek egysége. Valamilyen mozgásteret egy helyi intézménynek is van. Pl. Újszilváson úgy csinálták, hogy ugyanabban az időben volt a hittanóra és az erkölcs tan. Aki nem jött hittanra, azzal a tanár foglalkozott.

– *A Szent István Rádióknak adott városnap interjúban mondta, hogy saját maga lepődött meg legjobban a püspök döntésén, mivel ilyen nagy közösség vezetésére nem tartja magát alkalmasnak, és nap mint nap imádkozik bölcsességért.*

– Tura a Váci Egyházmegye kiemelt helye volt, és ide akárkit nem tettek plébánosnak. Kovács Gábor atya egy spirituális ember volt, a kispapok lelki vezetője a szemináriumban. Lukács András az én szememben egy tekintély volt. És akkor ki vagyok én? Lehet hogy kisebbségi érzés ez, nem tudom. Két napig nem is aludtam, mire igent mondtam. Gyerekkoromból nekem sajátos élményeim vannak Turáról, mert sokszor jöttünk ide focizni a ministránsokkal biciklivel. Akkor még nyolcszáz hittanos gyerek volt két káplánnal, Kartal meg csak egy káplános hely volt. Már akkor beléivódott az emberbe, hogy Tura egészen más, mint Kartal. És utána is csak ezt hallotta az ember róla, így persze, hogy inamba szállt a bátorságom. Aztán rájöttem, hogy ugyanolyan emberek vannak itt is, mint máshol.

– *Az interjúban is említette, hogy sok mindenben megpróbált alkalmazkodni a turaiakhoz. Az eddigi tapasztalatok alapján mik a megőrzendő szokások, értékek, és melyek az esetleges berögződések, melyeknek nincs létjogosultsága?*

– A hagyományokat mindenképpen ápolni kell. Az itteni legnagyobb összefogást kívánó megmozdulásunk mindig a körmenetek. Ha kihal a hagyomány, akkor meghal a nép. De ezt a hagyományt tartalommal kell megtölteni, tehát ne azért jöjjen valaki a körmenetre, mert illeghet-billeghet a falusi szoknyákban. Régen előtte gyóntak, áldoztak, mert ünnep volt.

A helytelen berögződések apró dolgok, melyeken már változtattam. Pl. az áldozás rendje, az Oltáriszentség már nincs kitéve a májusi litánián és az októberi rózsafüzéren. Rossz hagyomány volt, hogy eljöttek a rózsafüzérré, litániára, a misén meg nem maradtak ott, egy órát már nem szántak rá Jézusra hétköznapiaként. Tehát, Máriát tiszteljük, Jézus Krisztust már nem. Pedig Márián keresztül megyünk Jézus Krisztushoz. Az egyháznak mindig ez volt a tanítása.

– *Néhány látványos újításon (mosdóépítés a sekrestye mellett, játszószoba misehallgatásra a kisgyerekeseknek, körmeneten orgonaszó kibangosítása) már túl, említette hogy jelenleg a templomtető felújításának van itt az aktualitása...*

– Ennek a tetőnek az a gondja, hogy bádogból készítették. A meleg hatására hullámos lett, és amikor jön a hűs, az a hullám nem hajlandó kisimulni. Nem tudjuk, hol folyik be a víz, de legalább két helyen beázik. Cserép héjazatot kellene feltenni, mely 30 millió Ft körül van. Csak zárójelben jegyzem meg, hogy alapítványunk bejegyzése most van folyamatban.

– *Ez kicsit már kapcsolódás a civil szférához. A világi étellel, közintézményekkel, szervezetekkel milyen kapcsolata van?*

– Bál kivételével, igyekszem eleget tenni a meghívásoknak. Amióta pap vagyok mindig jó viszonyt alakítottam ki a világi intézményekkel, mert tudom, hogy csak úgy tudunk egy közösséget létrehozni, építeni, hogyha összefogunk. Ugyanazért a közösségért

dolgozunk. Nyitott vagyok az együttműködésre, azon túl, hogy minden szervezet maga tudja a saját gondját.

– *A maga problémáival már Tura is missziós terület?*

– Nem Tura, hanem Magyarország, ill. Európa. Ezt II. János Pál mondta. Tura meg missziós területté válik lassan. A missziós területen én azt értem, hogy a plébános egyedül képtelen megoldani a feladatot, ezért világi embereket kell maga mellé állítania. A püspök atya ezt intézményesíti azáltal, hogy lektor és akolitus-képzést végez Vácott civil embereknek. Felavattja őket, és aztán jönnek segíteni, mint pl. most Kómár Zoli, aki végzi az akolitus-képzőt, Barcsi Zsolt már rég elvégezte. Itt a Váci Egyházmegyében 120-on felül van azon civilek száma, akik már elvégeztek egy ilyen lelki kurzust. És ezek közül majd egyesek azt mondják, hogy még közelebb szeretnének kerülni az egyházhoz, és mint nős embereket a tanulmányaik folytatásával a püspök atya diakónussá szenteli. Egy-egy faluban dolgoznak a plébános vezetésével, mint régen a káplán. Turára még nem kell diakónus, de a világiakat én is szeretettel várom.

– *A tervek kapcsán mi újság a régen dédelgetett gitáros miséikkel...*

– Most karácsonykor meghallhatják majd a meglepetést, ugyanis kántor úr készül...

– *A Papság Éve van. Ez összefüggésbe hozható azzal, hogy kevesebb a hivatás?*

– A papság évét a szentatya azért nyitotta meg egyrészt, hogy a papság lelkileg egy kicsit fejlődjön. Több imádság nekünk sem árt, mert szétszóródunk a világban. Másrészt, hogy a hívek érezzék: ők is felelősek az egyházért. A hivatásokért imádkozniuk kell. Ahol igazán komolyan vették az imádságot, voltak hivatások. A papság éve nem csak azzal függ össze, hogy paphiány van. Inkább azzal, hogy a papoknak szentebb életet kell élniük, példaképnek lenni a gyerkőcök előtt. A mai fiatalok, ha meghallják a hívó szót, nem biztos, hogy igent mondanak rá, mert félnek. Nincs bátorságuk hozzá, vagy világi módon gondolkodnak és hiába mennek be a szemináriumba, otthagyják. Mert nehéz, mert felelősségteljes, egy életre szóló hivatás. Szent Ferenc ezért nem vállalta a papságot. A papnak máshogy kellene gondolkodnia, ha igazán komolyan veszi a hivatását. „Alter Christus” – „másik Krisztusnak” kéne lennie. Ő az, aki Krisztust képviseli a közösségben. És ehhez lelkileg fel kell fejlődni.

– *Amit még sokan nem vállalnak fel hitükben az emberek közül, az a gyónás szentsége. Mit gondol, az emberek nem bíznak a papban, vagy nem mernek esendőnek mutatkozni?*

– Ennek a világnak egy baja van: az ember nem hajlandó önmagába belenézni. Mert, ha belenézne magába, akkor látná, hogy ő esendő. Azt is látná, hogy gyarló. És ha még jobban magába nézne, akkor tudná, hogy ezekre a gyarlóságokra csak Istennel van bocsánat, nincs máshol. Tehát a gyónás szentsége nem azért tartja vissza az embereket, mert félnek a paptól. Önmaguktól félnek. A másik, hogy az embereknek nincs büntudatuk. A médiából az sugárzik, hogy itt semmi nem bűn. Éld önmagad, éld saját magad, éld a saját világot. Viszont Isten parancsai nem erre építenek, hanem olyan belső világra, amit az embernek ki kell alakítania magában. Ez meg lelkiismeret kérdése. A XXI. század embere eljutott odáig, hogy nincs lelkiismerete és lelkiismeret-furdalása. Más vallásúak is, főleg az evangélikusok, irigylik a katolikusokat, hogy elmehetnek letenni a bűneiket, és hallják Isten megbocsátását. Nem egy evangélikus lelkészről hallottam, hogy elment katolikus paphoz meggyónni. Még a pszichológus Freud is, ha megtudta valakiről, hogy katolikus, akkor visszaküldte a papjához, hogy először menjen meggyónni. Az ember képtelen önmagát megváltani. Csak a mai ember hiszi azt, hogy ő a saját megváltója. Istenfogalma nincs, ez a baja. Egy olyan képet hordoz magában, ami nem az igaz Isten képe. Önmaga alakította ki magának, és persze hogy ódzkodik tőle. Csalódik benne, mert nem az igaz Isten. Az igaz Istent Jézus Krisztus mutatta meg és a Szentírásban van leírva. De ahhoz meg kellene ismerni a hitét, de arra meg képtelen. A gondunk az, hogy Istenre sózunk, amit mi okozunk ebben a világban. Az ember áthárítja a saját felelősségét az Istenre. Istennek nem ez a feladata, hogy rám vigyázzon, ő azért van, hogy

engem szeressen. És ahogy Eperjes is mondta, a szeretet nem abból áll, hogy a gyereket mindig magamhoz ölelem és nem akarom engedni, mert az a majomszeretet. Isten egészen máshogy szeret bennünket. A mai ember – aki megad a gyerekének mindent, amit szeme szája kíván – istenfogalma egészen más, mint a keresztény emberé.

– *Ebben az egész kiüresedési folyamatban az egyházközségek vezetőinek mi a felelőssége, feladata? Lehet azt mondani, hogy megújulás szükséges a katolikus egyházban, új utak keresése?*

– Új utat keresünk, egyházmegyénkben a püspök úr ezen fáradozik. Ő csak a célt tudja megadni, hogy merre menjünk, nekünk kell megtalálni az eszközöket hozzá, mert minden pap a saját közösségét ismeri. Ha nincs megújulás, akkor nem lesz itt kereszténység sosem. A liberalizmus nagyon betette a lábát és ez azt eredményezte, hogy az emberek elszakadtak egymástól is és az Istentől is.

– *Az APEH nyilvántartása szerint 170 bejegyzett egyház van ma Magyarországon. Kijött a püspöki konferencia egy körlevele a katolikus vallás tisztaságának védelmére, a vallási szinkretizmus veszélyére figyelmeztetve. Lehet azt mondani, hogy ez a vallási sokszínűség az egyik fő veszély, oka a romlási folyamatoknak?*

– Ez szinte mind szekta. Horn Gyula hozta azt a rendeletet, hogy 100 fővel lehet egyházat lapítani. Azért csinálta, hogy a történelmi egyházakat eltörölje a föld színéről. „Sajnos” az egyházakat nem lehet eltörölni a föld színéről, mert Jézus azt mondta, hogy én veletek vagyok a világ végéig. Ég és föld elmúlik, az én igéim soha el nem múlnak. De megosztotta a társadalmat. Ez tipikus magyar törvény, máshol nincs ilyen.

– *Az egyes ember útkeresésében a lelki vezető segíthet...*

– A lelki vezetés nem más, mint a katolikus emberek Isten felé terelgetése. Ez különbözik a gyónástól. Az egyház azt írja, hogy jó, ha a lelki vezető más, mint a gyóntató. A lelki vezetőnek nem csak a bűneit mondja el az ember, hanem mindenféle problémáját. A lelki vezető által azt kell érezni, hogy ott van az Isten. És ettől az Istentől kapja majd az ember a kegyelmeket, csak a pap megmutatja az irányt, hogy merrefelé kellene haladni. Nem kértek még lelki vezetésre, de arra volt már számtalan példa, hogy eljöttek a gondjaikat, bajaikat megbeszélni velem. Én mindig találok időt. Ugyanis az az ember a legfontosabb számomra, aki idejön és azt mondja, hogy atyám gondom van. Lehet, hogy nem tudok segíteni, csak annyival, hogy meghallgattam.

– *Mint Mária országa és mint Nagyboldogasszonynak felajánlott turai egyházközség, a turaiaknak miért lenne most legfontosabb Szűz Máriához esdekelni?*

– Mert a magyar ember számára, a turaiaknak még inkább, a Szűzanya édesanya. Az ember leginkább az édesanyjához fordul minden kínjával. A családnak az apának tekintélye, az anyának pedig szeretete van. Kötelességünk Máriához sűrűn fohászolni. De ez még kevés, attól még tennünk kell a dolgunkat. Ő csak kiesdi a kegyelmet ahhoz, hogy én a kítűzött célt el tudjam érni.

– *A lap bármely olvasójának, felekezethez való tartozás nélkül, vagy akár legyen ateista is, mi lenne a karácsonyi üzenete?*

– A karácsony lényege a keresztény ember számára: Isten végtelen szeretete, amely testet ölt. Ezt ünnepeljük. Ezt a világ elvitte a szeretet felé, és akkor azt mondják, hogy a szeretetet ünnepeljük. De melyiket? Én azt üzeném az embereknek, hogy egyedek helyett legyünk közösség. A közösség jellemzője, hogy összefogunk. Az összefogás lényege pedig maga a szeretet. És amíg nincs szeretet ebben a világban és nincs szeretet a turaiakban, addig itt nincs előrehaladás, mert mindenki szanaszét húzza a közösség szekerét. Elsőként a családban éljük meg a szeretetet. Hogy elfogadjuk-e vagy nem, hogy Isten oltotta belénk, az már mindegy. Lényeg az, hogy ott van, mert érzi minden ember, hogy szeretet nélkül elpusztul. De nem csak vágyani kell rá, hanem adni is. Szent Ágoston azt mondta: „Egyetlen dolog van a világban, ami akkor szaporodik, amikor szétszórjuk, a szeretet.” Minél több embert szerettek, annál többen szeretnek vissza. Ha nem szeretnek vissza, addig szerettek, míg viszont nem szeretnek. Ehhez Isten kegyelme kell.

Seres Tünde – Kuti József

Beszélgetés a rover-cserkészekkel a cserkész indiánnapon

KÁVÉHÁZI beszélgetés helyett

Csendes, kávéházi beszélgetés helyett – Barczi Zsolt cserkészparancsnok javaslatára – inkább a Vadász-háznál találkoztunk az őszi szünet második napján. A turai cserkészek hagyományos őszi csapategyűttlétére, amin idén Indiánnapot tartottak, mintegy negyvenöt-ötven, különböző korú gyerek és fiatal jött el. Akinek még nem volt tolldísz a hajában vagy még nem volt kellően harcias külseje, gyorsan átváltozhatott a barátai és az idősebb, rover-cserkészek sminkelési tudományának köszönhetően. A félnapos, Fekete István székelykáposztás ebédjével záruló rendezvényen a 16 év feletti rover – cserkészekkel beszélgettem.

– Hogy kerültek kapcsolatba a cserkészzel?

Dr. Barczi Mária (25): – Én belenőttem a cserkészetbe, hiszen a szüleim már kisgyerekkorom óta elvitték a táborokba, összejövetelekre. Amikor felmerült, hogy én is végezzem el az őrsvetőképzést, nagyon át kellett gondolnom, hogyan tudnám kivitelezni, ugyanis én már viszonylag korán tudtam magamról, állatorvos szeretnék lenni. Szerencsére, a szüleim megértették, hogy nekem a hivatásom, az állatorvosi pálya az elsődleges. Keményen kellett dolgoznom, hogy a célokat elérhessem. De, amikor időm enged, roverként szívesen eljövök a cserkészek közé. Szerintem a közösségformáló-ereje nagyon fontos ezeknek a találkozóknak.

Fekete Évi (20), az egykori Hiúz Őrs vezetője: – Emlékszem, 9 éves koromban, elsőáldozás előtt mondta nekünk Zso bá, hogy csatlakozhatunk a turai cserkészcsapathoz, és én azóta cserkészkedem. Anno én voltam a legkisebb őrsvetető jelölt – 13 évesen – és egyből lett is őrsem. Nálam alig 3 évvel fiatalabb lányok voltak a Hiúz Őrs tagjai. Most is itt vannak az ex-tagok - mutat a közelben sétálgató lányok irányába: Gólya Sára, Boda Berta, Kuti Marcsi és Pásztor Edina. Mára már mindegyikük őrsvetető-jelölt.

Kis Andris (24): Én a szüleim javaslatára mentem el egy nyílt napra, aztán itt ragadtam. Sokan, akik csak ifjúsági mozgalmat látnak a cserkészletben, azok csak a táboroztatásokra, túrázásokra gondolnak, amik hasznos dolgok, de itt többről van szó. A cserkészlet egy speciális, jellemformáló ifjúsági mozgalom, amelyet az ú.n. cserkészzi szellemiség jár át. Annak idején, amikor 1908-ban Lord Baden-Powell tábornok Angliában megalapította a cserkészletet; a természetjáráson, embertársaink tiszteletén és a nemzeti öntudaton kívül még egy fontos feltételt szabott a csatlakozóknak: ez pedig az Istenhit, amely hozzájárul az egészséges erkölcsiség kialakulásához. A cserkészlet minden (hit)vallást elismer, támogat és ezen túlmenően el is várja az aktív hitéletet. Őszre is kaptunk ezzel kapcsolatos pluszfeladatot: aki nem volt még gróf Teleki Pál egykori főcserkész máriabesnyői sírjánál, annak még idén fel kell keresnie, akár egyénileg, akár az őrseivel. Fontos, hogy megismerjük elődeinket, nagyjainkat, hiszen életükkel mindenkinek követendő példát mutatnak. De, ha már úgyis ott járunk, a máriabesnyői kegytemplomot is meglátogatjuk.

Farkas Brigi (22): Felnőtt fejjel, Andris kapcsán kerültem a társaságba és nagyon tetszik a cserkész élet. Szeretem a foglalkozásokat, az összejöveteleket, ezeket a közösségi, tematikus találkozókat, mint pl. most az Indiánnap: kifestjük magunkat, rézbőrűek leszünk, egy napra harci díszbe öltözünk és indiános hadijátékot játszunk. Nyári táborozáskor nálam fiatalabb lányokkal kerültem egy sátorba és nagyon jól éreztem magam velük. Tiszteletteludók és udvariasak a cserkészek. Jól esett, hogy szinte rögtön befogadtak. Sajnos kevés korombeli lánynak hobbija a cserkészlet. Sokkal inkább a sminkelés, diszkózás. De ezt az életmódot én sokkal tartalmasabbnak, élvezetesebbnek találtam, ezért vagyok most is itt.

Kis Tamás (26), a Tigris Őrs vezetője: – Idejét se tudom már, mikor lettem cserkész. Úgy 3-4. osztályos lehettem. Emlékszem, a vezetők mindig sok, érdekes játékot hoztak és tanítottak meg nekünk.

Dr. Vigh Judit (28), a Liliom Őrs vezetője: Én csak 1994-ben jelentkeztem, miután láttam, hogy Peti, a bátyám mennyi érdekes dolgot tanul és milyen jól szórakozik a táborozások alatt. Aztán, az egyetem alatt a tanulás miatt időszakosan felfüggesztettem a cserkészkedést.

– Mi volt a kedvenc tárgyak anno?

Andris: Egy cserkésznek több tárgyból is fel kell készülnie az év közbeni, heti elméleti foglalkozásokon, amelyekből a nyári tábor végén vizsgázni is kell: többek között természetismeretből, egyháztudásból, magyarságismeretből, túlélési ismeretből vagy akár népdalokból. A természetismeretet és a magyarságismeretet nagyon szerettem.

Évi: Emlékszem, mi még a korábbi cserkészek cserkészházban hagyott jegyzeteiből tanultunk, nem voltak könyveink. Mára már léteznek nyomtatott könyvek a témában: úgy mint „Első próba fű/lánycserkészek részére”. Inkább információhordozó címek ezek, semmint figyelemfelkeltők – mosolyodik el – de a célnak megfelelnek. Anno nekem a dalolás és a mondák, meg a magyarságismeret mentek könnyen. Imádtam a táborokat és a kirándulásokat. De a cserkészttörténelemmel mindig meg kellett küzdenem, mire megtanultam.

Tamás: A közösség és a játékok után nekem mégis a természetismeret, a növényismeret, a térképészet lettek a kedvenceim. Most is főként térképészetet oktatok.

Felsorakoznak az őrök az indiánnapon

Kis Andris és Kis Tamás már gyerekkortól cserkészek

Fotók: Fekete Évi

– *Miért jó cserkésznek lenni?*

Judit: Amikor a jogi egyetem után a visszatérést fontolgattam, én is feltettem magamnak ezt a kérdést. Hiányoztak a túrák és a közösség. Nagyon jó a gyerekekkel foglalkozni: fogékony életkorban vannak, sok mindenre taníthatóak: a Karácsony előtti időszakban például többek közt olyan elfoglaltságaink vannak, mint az első péntekesek látogatása, akik már nem tudnak elmenni a misére. Felosztjuk egymás között, hogy melyik őrs kihez látogasson el. Dalokkal műsort adunk és saját készítésű aprósággal ajándékozunk meg őket. Adventi koszorút, maradandó emléket igyekszünk adni. Zsolt mesélte, hogy többeknek a tavalyi, tavalyelőtti ajándékaik is kint vannak az asztalon. A gyerekeknek nagyon tartalmas szabadidős foglalkozás a cserkészet. őrsvetető-képzéskor kb. 50-60 játékot megtanultunk, amelyek nagyon hasznosnak bizonyulnak akár a nyári táborokban, akár az ilyen összejöveteleken.

Andris: Életre szóló barátságok alakulnak ki a táborozás és az év közbeni összejövetelek, túrázások alatt is, a csapatmunka, az összefogás, a feladatok közös megoldása, a célok elérése, sőt néha a csibészkedés kapcsán is. Az a fiatal, aki addig egyedül és esetleg sokszor elveszettnek érezte magát, hirtelen észreveszi, hogy szá-

mítanak rá, hogy szükség van a táborépítésnél a testi erejére, a szervezőképességére a feladatok megoldásánál, a kreativitására az esti tábortűzes színjátásoknál.

Brigi: Nagyon tetszik, hogy itt megvan a munkának és a szórakozásnak is az ideje: nyári táborozáskor például, ha befejeztük a napi teendőket vagy hazatértünk a túrákból, az esti tábortűznél a kerettörténetből kiindulva, színdarabokat adunk elő, melyek fejlesztik a kreativitást, az előadóképiséget.

Tamás: Cserkészként számtalan hasznos dolgot sajátíthat el az ember: a térképészet, a természetismeret sokat segít túrázásokkor. Mivel a negyedévente esedékes, kötelező kirándulásoknál többet túrázunk, hogy felfedezzük a környéket és Magyarországot, az én kedvenceim igencsak hasznos tárgyak. Barczi Zsolt tájékoztatója alapján jövőre a tábortúrák különösen kemények, de egyben izgalmasak is lesznek. Több naposra tervezzük őket, ott alszunk, ahol ránk esteledik. Ez előedzést, plusz felkészülést is igényel: De, ez a jó benne, hogy mindig újabb és újabb célokra tűz ki az ember maga elé és a kitartás eredményeként fokozatosan meg is valósítja azokat!

Bővebben a turai cserkészekről: <http://www.1032ccscs.extra.hu/>

Kővári Júlia

A Turával kapcsolatos honlapokat bemutató sorozatunkban most a turaiegyhazkozseg.hu-t vesszük közelebről szemügyre. Az oldal címe talán túl hosszú lett, így sok lehetőséget kínál az elgépelésre. Ezt az egyszerű netező azonban könnyen kiküszöbölheti, ha könnyjelzőt ad az oldalhoz, így a későbbiekben már nem kell a begépeléssel bíbelődnie.

A honlap nélkülöz mindenféle kulcsint. Az egyszerű kék háttér és a szintén nagyon egyszerű fejléce gyorsan átsuhan a tekintet az apróbetűs menüpontok felé. A menük felosztása érthető, a hozzájuk kapcsolt tartalmak könnyen megtalálhatóak. A betűméretben kívül még egy zavaró tényező van a menüpontok megjelenésével: ha rávisszük ez egérkurzort az egyes pontokra, a menü neve hirtelen kiugrik jobbra. Ez elsőre nagyon zavaró tud lenni, hiszen az ember ösztönösen vinné a kurzort a szöveg után. Persze gyorsan meg lehet szokni, hogy az így megüresedett helyre kattintva is tovább le-

„Tura a világhálón” www.turaiegyhazkozseg.hu

het menni a kívánt menübe, de a jelenség mindenképpen zavaró. Egyszerűbb megoldás lenne, ha ilyenkor a betűstílus változna meg (pl. félkövér lesz), vagy egy nyíl jelenne meg a kiválasztott menüpont mellett. Ez a jobbra ugrás azért is zavaró, mivel semmilyen haszna nincsen; miután kiválasztottunk egy menüpontot és elmozdítottuk a helyéről az egérmutatót, a menü neve visszaugrik az eredeti helyére.

Bár sokminden feltöltésre vár (pl. a templom és a plébánia története, a Közösségek menüben a ministránsokról és az ifjsági hit-tanról szóló részek), már így is számtalan információ szerezhető meg a honlapról. A hírek és hirdetések rendszeresen frissülnek, viszont a képgalériához már jó ideje nem lettek új képek töltve. Ebben a menüpontba sajnos kevés kép foglalkozik külön-

templommal; kívánatos lenne egy külön galéria a templom belsejéről, illetve külsőjéről. A plébános úrról is csak elvétve akadnak képek a galéria menü alatt, azért szerencsés lenne egy egyszerű portréképet beszúrni pl. az Elérhetőségek menüpontba a neve fölé.

Az Adminisztráció és a Belépő nevű menüpontok az oldal karbantartóinak kínálnak csak újabb lehetőségeket; szerencsésebb lenne ezt a két menüt valóban kisbetűvel az oldal aljára elhelyezni.

A fentebb említett hiányosságok és néhány további furcsaság ellenére (amik felfedezését meghagynom a kedves böngészőknek) a turai plébánia honlapja kifejezetten informatív. Az idelátogató sok információt szerezhet meg pl. az egyházközség történetéről, vagy annak friss híreiről, érdekes dokumentumokat tölthet le, vagy mélyülhet el az egyházhöz tartozó egyéb közösségek leírásaiban. Jó böngészést!

Köles Tamás

Turai délelőtt az MTV1 műsorán

Zagya Banda

November 25-én városunk fiatal tehetségei mutatkozhattak meg az ország nyilvánossága előtt. Lapunk munkatársa, Szénási József közbenjárásának köszönhetően a Magyar Televízió 1. csatornájának Nappali c. műsorában a freestyle-foci két (szakmai körökben) országosan ismert képviselője, Nagy Krisztián és Kálna Dávid nyújthatott ízelítőt tudásából. A bemutatót követő rövid beszélgetés során, a fiúk kifejtették, hogy nem a „circuszi akrobatika”, vagy az öncélú vásári zsonglörködés a műfaj lényege; hanem új sportág született, melyet a fiatal nemzedék közösen formált és épített személyes találkozások, nemzetközi rendezvények révén, valamint a világháló segítségével. A labda és a foci szeretetét, évekkel ezelőtt, a helyi utánpótlás csapatokban teljesíthették ki, Horák Máriának is köszönhetően. A fiatal sportág pozitív alternatíva a tizenévesek számára, hogy az egészséget választhassák: összekapcsolva a kibernetika virtuális valóságát a mozgás

Kálna Dávid és Nagy Krisztián

Fotó: Kálnáné Ádám Anita

örömeivel és a sport jellemformáló erejével. A műsornak vendége volt a Zagya Banda is (Boda Gellért – hegedű, Boda Márton – bőgő, Liska Veronika – ének, Mucsinyi Dániel – klarinét, Szabó András – brácsa, Tóth Sebestyén – cimbalom), kik szokásukhoz híven briliáns tudásukkal kápráztatták el a TV-nézőket. A sikeres bemutatót követően a zenekar tagjai beszéltek az együttes történetéről, mindennapjairól és a névválasztásról, az autentikus népzene iránti elkötelezettségükről, hagyomány szeretetükről és rendszeres rendezvényükről, a környékben is rendkívül népszerű „Folk kocsmáról”.

K.

Jegyzetek egy fesztiválról

A Batsányi – Cserhát Művész Kör, immár ez évben másodszer mondhatja el, hogy nagyszerűen szervezett fesztiválján több mint 140 személy vett részt, 2009. november 14-én, Budapesten az Erzsébetligeti Színház „Cifra termében”. Legelőször Lovag Bornemisza Attila verset mondott, s ezzel kezdetét vette a maratoni műsor, melyet O'sváth István országos titkár köszöntött. Elmondta, hogy a mai nap fővédnöke a „Történelmi Szent Lázár Nemzetközi Katonai és Ispótlályos Lovagrend Máltai ágának magyarországi nagyperjelsége és tagsága volt. Lovag Bornemisza Attila, Lovag Ihász-Kovács Éva pedig kiadták a díjakat. Elmondták, hogy 200 pályázat érkezett az ország területéről, ebből 110 volt amit elbírált a zsűri: Dr. Losonci Miklós esztéta, művészettörténész, Lovag Ihász-Kovács Éva költő, író, esztéta, Lovag Bornemisza Attila költő, esztéta, Dr. Keszyűs Ferenc író, festőművész, Petneházy Kiss Benec népművész. A díjakat a kör elnöke: Lovag Bornemisza adta át. Turáról a következő művészek, tagok kaptak elismerést: **Sándor Irén képzőművész, költő „Art”-arany-díjat, Sáráné Blaskovics Judit, a Népművészet Mestere Cserhát-nívódíjat és Magyar Kultúra-díjat** kapott. Ők ketten a Turai csoport vezetői. Gratulálunk a Turai csoportunk magas díjazásához. Egy értékes napon vehettünk részt és köszönjük Istennek, hogy szép napot, erőt adott a megrendezéséhez. Köszönet érte mindenkinek, a színház vezetőinek a tere mért, s mindazoknak, akik tettek érte!

Lovag Bornemisza Attila
Cserhát Művész Kör elnök, MUOSZ-tag

A KÖNYVTÁR DECEMBER 23-TÓL JANUÁR 3-IG ZÁRVA TART!

Olvasóinknak kellemes ünnepeket kívánunk!
Az álláskereső klub idei utolsó időpontja:
december 16. (szerda) 13-15 óra
2010-ben szerdánként újra várjuk az érdeklődőket!

TURA VÁROSI KÖNYVTÁR AJÁNLÓJA LEGÚJABB KÖNYVEINKBŐL

Örkény István – EGYPERCESEK

E havi ajánlónkban egy, a magyar irodalomban klasszikusként ismert „kötetet” bocsátunk Önök elé, nem megszokott formában. Ugyanis nem könyvről, hanem hangzó dokumentumról beszélünk. Ahogy a szerző is említi novellái előnyét: „...az ember időt spórol velük, mert nem igényelnék hosszú hetekre-hónapokra terjedő figyelmet. Amíg a lány tojás megfő, amíg a hívott szám (ha foglaltat jelez) jelentkezik, olvassunk el egy egyperces novellát.” Ezt a tanácsot megfogadhatjuk egy piros lámpánál várakozva is: hallgassunk meg egy egyperces novellát. Örkény műveit három CD-n hallgathatjuk meg. Mácsai Pál előadásában.

Fejős Éva – EPER REGGELIRE

Fejős Éva, a Nők Lapja sikeres világlátó újságírója nemrég robbant be a magyar romantikus irodalomba, és rövid idő elteltével ez már a negyedik kötete. Hangvétele laza, történeteinek van mondanivalójuk a „mai nő” számára. Az Eper reggelire címet viselő mű, a már többek által ismert Hotel Bali folytatása, melyben a négy hősnő: Dóra, Gabi, Judit és Szilvi folytatják kalandjaikat.

Christine Nöstlinger – GRÉTI ÉS ÖCSI

Fiatal olvasóinknak – főként a lányoknak – kínáljuk a Gréti és Öcsi című művet, mely a Gréti története folytatása. Gréti szülei nincsenek jőben, a három gyermeket (aki már olvasta a Gréti történetét tudja) szétválasztva, külön is költöznek. Öcsi Apával marad, és gyorsan változik... pimasz lesz, elhizik, és Gréti talál nála egy baljós című írást; A Feketeeresztes Bosszúállók jegyzőkönyvét.

A tizenéves nővér szeretné kideríteni, hogy kik ezek, és Öcsinek mi köze hozzájuk?

Barátai Hinzel, Flórián és Gabriella mind segítenek e felderítésben.

Ernie J. Zelinski – MÖGÖTTEM A MUNKA, ELŐTTEM AZ ÉLET!

Szakrészlegünkben egy, a nyugdíjas korúaknak szóló, vagy még inkább a nemsokára nyugdíjba vonuló, esetleg a frissen nyugdíjazott korosztály tagjainak készült munkát kínálunk.

A könyv fejezetei rövidék és sokkal inkább gyors gyakorlati tanácsot adnak, mint elméleti és lelki síkon próbálják megközelíteni a nyugalomba vonulás kérdését. Sokat hallottunk már arról, hogy a munka befejeztével egy új korszak indul az ember életében, ám korántsem elhanyagolható, hogy ez a korszak milyen gondolatokkal veszi kezdetét.

Szeretettel várjuk régi és új olvasóinkat!
Városi Könyvtár Tura – Bartók Béla tér 3.,
tel: (28) 580-530

„ÉLETTELEN” KÖRNYEZETÜNK

A lakóhelyünket körülvevő legősibb örökségünket, az élő természetet, a növények és az állatok alkotják (flóra és fauna). Ha természeti értékekről – illetve azok védelemről – esik szó, az emberek túlnyomó többsége ma is párába burkolózó esőerdőkre, színpompás madarakra, gyönyörű virágokat hozó növényekre gondol. Nemigen jut eszébe szülőföldjének geológiai múltja, földtani felépítése. Hogy mit lehet szeretni a talpunk alatti világon, a néma köveken, a folyók hordalékkúpján, egy homok, illetve agyagbányán vagy egy útbevágáson?...

A kőzeteket és ásványokat - melyek az emberiség nyersanyag és energiaforrásai – „élettelen” természetnek szoktuk nevezni, holott ez a megfogalmazás nem igaz. Ugyanis a kövek is valamikor „megszülettek”, jelenleg is „élik” sajátos életüket, csupán más időléptékben, évmilliók alatt. Ha környezetük megváltozik, ők is elpusztulnak, szétmállanak, elbomlanak. Az elemeknek és vegyületeknek az élővilágra oly jellemző körforgása azonban a kőzetek esetében, az emberi élet rövidsége miatt, számunkra észrevétlen marad. Az energiát adó éghető üledékes kőzetek és a földalatti olajmezők, az évmilliók során, szerves anyagokból jöttek létre. Mintha valamiféle varázslat folytán elraktározták volna a Nap melegét, mely valamikor éltette őket!

A földi élet további törekény lételemei a víz és a levegő, melyekkel érzékszerveinken és bőrünkön keresztül állandó közvetlen kapcsolatban is vagyunk. Amit viszont a talpunk alatti világról mindenki tud az az, hogy a Föld belsejében, a magmában a hatalmas forróság miatt a kőzetek folyékony állapotban vannak. Ezek a földkérget néha áttörve a tűzhányókön keresztül a felszínre törnek és megszilárdulnak. Minket ilyen veszély ugyan nem fenyeget, de a mélység ősmaradványokat, építőanyagokat és egyéb kincseket rejt számunkra!

Tura kincsei és egyben közös jövőnk záloga, a kiváló termőföld, a kitűnő minőségű ivóvízbázis, valamint a jelenleg sajnos kiaknázatlan hőforrás. Jelentősek a dombságból az alföldi síkságba való átmenetet reprezentáló felszínalaktani értékek is, melynek egyik következménye, hogy a leggyönyörűbb, legszínesebb hajnalt és naplementét minden biztonnal ezen a tájon élvezhetjük.

Hasad a hajnal

Feltárható régészeti emlékeket, a Galgahévízzel határos Szent András-parton rejt leginkább a föld. Itt állt az Árpád-korban árkokkal, sánccal kiépített földvár, ahol a bencéseknek volt monostora. A hévízi apátot 1214-ben említi először a Várad-i Regestrum. A vár elhordott anyagait a turai műemlék Magtár falai is tartalmazzák! A domb tetejéről csodálatos panoráma nyílik a Galga-völgyére és a domb alján elterülő Bika-tóra. A Turára oly jellemző hagyományos népi építészeti kultúra építőanyagát a helyben vert vályog adja, melynek hőtechnikai tulajdonságai ma is verhetetlenek! A jó termőföld, a szorgos munkával párosulva, nap, mint nap osztja áldását az itt élők számára.

A Tura alatti vízbázis, 11 település mintegy 35 000 lakosának biztosít egészséges, kiváló minőségű – akár palackozásra is alkalmas – ivóvizet. Az ivóvízhálózatok a hetvenes évek végén épültek. Az ebből keletkező kommunális szennyvizek kezelésére, nem sokkal később, az alsóréti erdőben 2000 köbméter/nap teljesítményű korszerű szennyvíztisztító telep, és hidrodinamikus csatornahálózat létesült. A megfelelően tisztított, ülepített vizet a Galga folyó fogadja vissza. Településünk valamikor hírneves fürdővel, strandokkal is rendelkezett, sajnos mára ezek emlékeiből csak nyomok maradtak. A város közepén ékszerként helyezkedik el a kb. 2 hektáros Kónya-tó, melyben horgászni is lehet, télen pedig a korcsolyázni vágyó fiatalok sportparadicsoma.

A Kónya-tó

Tura igazi drágaköve azonban, az 1963-ban kőolajkutató fúrás során talált 95 Celsius fokosan feltörő, gyógyászati célra is alkalmas termálvíz készlet. Az egészségturizmust és gyógyturizmust szolgáló nagy jelentőségű termál-program kidolgozásra került. A sok-sok hasznosításra tett lépés, intézkedés, tervezetés és munka, tulajdonosváltásokkal fűszerezve, kézzel fogható eredményeket eddig nem hozott. A projekt hányatott sorsa, az Önkormányzat jóakarató erőfeszítéseinek elismerése mellett, ma is tart.

Az írásokban felvillantott gondolatok alapján, sok más dolgunk közepette, kiemelt feladatunk a történelmi- és kulturális örökség mellett, a természeti-, földtani örökség jelentőségének tudatosítása és védelme, nem csupán az idelátogatók, de a helyben élők körében is. Közölt cikkeinkkel ezekhez szeretnénk volna mi is, szerény mértékben hozzájárulni!

Pető János

Mindenkinek ajánlom! Klickek: www.hibiszkuszvirag.freeweb.hu

TAKÁCS-FÉLE HÁZ

*Takács Pál és Gyebnár Borbála életében Aszód és Tura központi helyet foglal el. Fiatalon összekötötték az életüket és fiatalon sok mindenen keresztülmentek. A Takács család fiatalabbik gyermekének megadatott, hogy tanuljon. Tanárember lett Turán a szülőfalujában. Nyugdíjasként Pali bácsi és Boriska néni mesélnek nekünk az életükről. Annyit elárulhatok önöknek, hogy az egykori tanárom, ma már munkatársam a Turai Hírlapnál. Így mint újságíró kolléga ke-
restem fel az otthonukban őket.*

Festmények a falon, rengeteg fotó és könyv a szobában, ahová beinvitál Takács Pali bácsi. Igazi tanári szoba ahol rögtön előkerülnek a régi fotók. Boris néni még nincs itthon, így Pali bátyámat faggatom a szüleitől:

– Apám Kállói születésű volt, Takács Gyulának hívták. Anyám, Krizsán Mária aszódi születésű volt. Az apám az első világháborúban katona volt. Amikor hazatért, Aszódon ismerkedtek meg anyámmal és ott házasodtak össze 1921-ben. Először Kállóra költöztek, a bátyám ott született 1922-ben. Apám kovácmesterként, oda ment lakni, ahol munkát kapott. Öt év múlva született egy fiú, akit Tibornak hívtak, de ő három hetes korában meghalt. Ezután a szüleim Turára költöztek a Fekete-tanyára. Én itt a Fekete-féle tanyán születtem 1932-ben, öt évre a testvérem halála után. Itt családi és gazdasági épületek voltak. Bért kapott a család és szállást. Apám kovácsként dolgozott a Feketei gazdaságban. Gépeket javított, gépész-kovács volt. Azért jöttek ide, mert a Galga-mente legnagyobb településeként itt bőven volt munka.

– *A Fekete-tanya Tura melyik részén volt és milyen emlékei vannak innen?*

– Ez a vasútállomástól északi irányban volt. Gyerekkoromból innen semmire sem emlékszem. Két éves voltam, amikor beköltöztünk a faluba 1934-ben. Vettek egy parasztházat a szüleim és itt építettek egy kovácműhelyt. Ez az épület a mostani Rákóczi úton a faházzal szemben volt. Nádtejtés és cserepes parasztház volt, az utóbbit bővítették ki műhelynek.

– *Milyen volt az élet az 1930-as évek közepén?*

– Gyerekként szép korszak volt annak ellenére, hogy a gazdasági válság után nagy szegénység volt. Anyám nagyon kedves asszony volt. Apám már keményebb természetű volt. Sokat játszottunk, a Magdolna utcába a cigánysorra jártunk vízért, sok barátom volt innen is. A műhelyben régi kohó működött, vörösen izzott benne a tűz, a vas felhevült és apám játszi könnyedséggel tűnve ritmusosan kalapálta, alakította a vasat. Lábbal taposós fújtatóval működött,

Boris néni egyik dédunokájával

és én mindig mentem fújtatni és próbáltam patkót készíteni, kisebb-nagyobb sikerrel.

– *Az iskola gondolom fontos volt már ekkor is a Takács családnak?*

– A bátyám tíz évvel volt idősebb nálam. A polgári után tovább akart tanulni a jászberényi tanítóképzőben. Itt elő volt írva mit kell venni és vinni az iskolába. A szüleim ezt akkor nem bírták finanszírozni, így lakatos szakmát tanult Aszódon egy mészernál. Amikor végzett, elhelyezkedni már nem tudott, mert elvitték katonának a második világháborúba. Semmit sem tudunk róla csak 1946 végén került haza. Később húsz évig volt Tura tanácselnöke.

– *Amikor elkezdte az iskolát, volt már esélye a továbbtanulásra?*

– Én az első osztályt a Tabánban kezdtem Nagy Lajos tanító úrnál. Második-harmadikban Pock Ali bácsi, negyedikben Kovács Laci bácsi tanított bennünket. Ali bácsi egy csodálatos pedagógus volt, nagy hatással volt rám. 1943-ban, a negyedik osztály után Aszódra kerültem gimnáziumba. Nem volt se bicikli, se busz. Minden nap gyalog ki a vasútra és onnan haza. 1944-ben a front elért ide is. Így második koromban, novemberben az iskola befejeződött és csak márciusban kezdtük újra. Ekkor iskola mellett, minden másnap mentünk a vasútra pályamunkát végezni. A gimnázium után a pedagógiai főiskolára kerültem, orosz-német szakon diplomáztam, majd később az ELTE-n történelem-filozófia szakon. Én már tanulhattam és ez a

Pali bácsi mikulásként

1952-ben, ifjú házasként

A ház, ahol egykor a kovácműhely állt, mai állapotában

bátyámnak is elégtétel volt, büszke volt rám a szüleimmel együtt. A kovács mesterségből ekkor már szépen megéltünk annak ellenére, hogy Turán jó pár kovácmester volt. Ennek köszönhetően tanulhattam. Apám nem dolgozott olcsón, de jó szakmunkás volt. Ezt egy paraszt bácsi mondta, amikor találkoztunk. Kérdeztem tőle: – *Hová megy János bácsi? – Megyek a patyikába! – Patyikába? – Apádko, no, mert az olyan drága, mint a patyika!*

– *Menjünk kicsit vissza a főiskolás korához. Tudomásom szerint már ekkor megtalálta az élete párját!*

– Végzős főiskolásként Aszódon ismerkedtem meg a párommal és 1952-ben házasodtunk össze. Így visszatértem szüleim városába.

Boris néni, Pali bácsi felesége ekkor érkezik haza a gyerekektől és innen csatlakozik a beszélgetéshez.

– A szüleim aszódi tótok voltak. Apámék szegény parasztok voltak, anyámék gazdag családként éltek – Apámat nehezen fogadták el, mert szegény gyerek volt. Akkoriban ez igen ritka volt, hogy gazdag lány szegény

Több generáció együtt, kalapban az idős Takács Gyula feleségével, menyé és unokái (Pali és Judit) körében

fiút válasszon. Az ő édesanyja azt mondta neki: – Ahhoz menj, akit szeretsz, ne nézd, kinek mennyi földje van. Tíz gyerekük született, köztük én Borbála 1932-ben. Apám vasutas volt. Anyám lakodalmasszony, szépen hímzett, vasalt. Nagyon szegényesen éltünk, de szépen. Nagyon szerettem a testvéreimet. Mindannyian iskolába jártunk. A polgári iskola után az aszódi DISZ-hez (diák ifjúsági szervezet) kerültem dolgozni. Itt ismerkedtünk meg, és házassodtunk össze. Pali még főiskolára járt. A nyári szünetekben, pedig a kötelező katonai szolgálatát töltötte.

– *A házasságkötésük után Turára költöztek?*

– Először Aszódon laktunk anyáméknál. 1953-ban született meg Jutka lányom. Szülés után beteg lettem szanatóriumba kerültem. Megműtöttek tüdőre. Egy évig voltam kórházban. Amikor hazajöttem, a lányom nem ismert meg. Mondták neki: – *Menj oda anyádhoz, de nem jött. A többiek mondták, de jó hogy hazajöttél Boris! A lányom ezt hallva totyogott felém és azt mondta, Boris-Boris!*

– Egy év múlva engem is megoperáltak tüdőre – veszi vissza a szót Pali bácsi. Három évig laktunk Aszódon. 1954 szeptemberében Turára kerültünk. A kastélyiskolában kaptam állást. Dr. Rásonyi Miklós volt az igazgató. Oroszt tanítottam, mert a németet akkor nem lehetett. Tíz évig én voltam egyedül fiatal pedagógus, a többiek mind idősebbek voltak. A kastély az csoda volt. Igaz nem voltak szabályos termek, de az épület szépsége kárpótolt minket. A kaszinó iskolában kaptunk lakást. Úttörővezető lettem. Krémer Pista bácsi szertárában elkezdtük a fotószakkört. Elindult a Galga Expedíció is, aminek az ötletét közvetve a kórházban kaptam. Egy galgagyörki bácsi feküdt mellettem, aki mesélte, hogy a mai napig nem tudják honnan ered a Galga, mert három helyet is megjelölnek forrásként. Egyszeri alkalomnak indult, hogy megkeressük a forrást, ma már a 39.-nél tartunk.

– *Boriska néni, ön el tudott helyezkedni Turán?*

– Először Turán a tüzépen dolgoztam 1957-től. 1960-ban megszületett a fiunk, Pali. Utána a szövetkezeti boltba kerültem, a mai Tabán bútorbolt helyén volt az üzlet. Innen lekerültem a nagy abc-be, ahonnan 1987. november 19-én mentem nyugdíjba, 1960-tól elkezdtük az építkezést itt a kaszinó iskola mellett. Tizenöt évig tartott, kínkeservesen építettük, mivel pénzünk nem volt rá. Az 1980-as évek nagyon megviseltek bennünket. 1981-ben 41 évesen az öcsém, 84-ben az apám, 85-ben a húgom halt meg. A három gyereket, akik a húgom után maradtak az anyám nevelte fel.

– *Pali bácsi, a kastélyiskola mikor zárta be a kapuit?*

– 1972-ig a kastélyiskolában tanítottam. Ekkor a kastély bezárt, mert balesetveszélyes lett. Igaz azóta is szinte ugyanolyan

állapotban van, ahogyan eljöttünk onnan. Ekkor az újjiskolába a (mai Hevesy) mentünk át. Nehezen váltunk el a kastélytól, hiába költöztünk új épületbe. Az iskolában úttörőcsapat vezető lettem, osztályfőnök voltam, esti iskolát vezettem, sok turai és később környékbeli cigányember végzte el nálam a nyolc osztályt, így szakmát szerezhettek, dolgozhattak és jogosítványra lehettek. Tizenöt évig igazgatóhelyettes is voltam. 1988-ban mentem nyugdíjba.

– *Hogyan telnek nyugdíjas napjaik?*

– A turai újságba írok, nyugdíjas klubba járok, a Galga Expedíciót szervezem, a Turai Komédiásokkal színjátszom. Évek óta én vagyok a Mikulás, az ország különböző helyeire hívnak meg. Biciklivel járom a falut. Aktív nyugdíjas vagyok, nem állok le egy pillanatra sem.

– Én nehezen mozgom – folytatja Boriska néni – csak akkor megyek ki, ha nagyon muszáj, vagy a gyerekek elvisznek autóval magukhoz. Sokat gondolok a múltra. Aszódi evangélikus családba születtem, oda is jártam templomba. Nagyon szerettem a családomat. Mindig visszavágytam Aszódra, reménykedtem, hogy egyszer visszamegyünk oda lakni.

– *Rövid csönd után Boris néni szólal meg:*

– A család az első. Öt unokánk és három dédunokánk van. A mai napig segítjük őket, amikor tudunk, együtt vagyunk mind. Mindegyikőjük tanul, folyamatosan képzik magukat. A férjemmel veszekedni sem lehet, nem szól vissza. Így még összeveszni sem tudunk. 57 éve vagyunk együtt, amiben jó és rossz részek is voltak, mint mindenkinek az életében. De reméljük, hogy három év múlva 2012-ben együtt ünnepelhetjük a hatvanadik házassági évfordulónkat a családjuk körében.

Szénási József

A Magyar Élelmiszerbank Egyesület és Tura Város Önkormányzata nevében, Szendrei Ferenc polgármester által megkötött Együttműködési megállapodás értelmében, immár második alkalommal nyílt lehetőség a hátrányos szociális helyzetű gyermekek és családjaik megsegítésére.

– *Milyen formában történik ez a segítségnyújtás? – kérdezem a programért felelős önkormányzati képviselőnk, Korsós Attilát.*

– A segítségnyújtás élelmiszeradományok biztosításával valósult meg, melynek során november 23-án és 24-én, 500ezer Ft eszmei értékben 2041,2 kg összmenyiségű tartós élelmiszer (liszt, 4 tojásos cérnametél, keksz sajtos ízesítéssel, porcukor, instant sovány tejpor) került elosztásra 240 család részére, az egy családban élő gyermekek számának figyelembe vételével. Fontos tudni azt is, hogy a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal a programmal kapcsolatos és a rászorultságot igazoló dokumen-

SEGÍTSÉG A RÁSZORULÓKNAK

tumokat szigorúan ellenőriz, ezért a „legrászorulóbb személyeknek” meghatározása a Polgármesteri Hivatal hiteles nyilvántartásából történik.

– *Mit remélhetünk ettől a nagylelkű segítségnyújtástól?*

– Én hiszek benne, hogy a program, ha egy icipicit is, de segítséget nyújt a Tura városban élő szegényeknek, a leszakadó rétegeknek, enyhítve a társadalmi egyenlőtlenségeket.

– *Kik vettek részt a program végrehajtásában?*

– Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik minden ellenszolgáltatás nélkül, önzetlenül a program megvalósításáért fáradoztak. Külön köszönet illeti a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat munkatársait, a Karitász aktivistáit, a Domoszlai Pékség és a Maros Épker Kft. vezetőit és dolgozóit, a Polgárorség és az Önkéntes Tűzoltó Egyesület tagjait, az önkéntes civil segítőt, akik nélkül a segítség nem juthatna el a rászorulókhhoz.

Takács Pál

TÖBBCÉLÚ TÁRSULÁS TANÁCSA NOVEMBER 18-I ÜLÉSÉRŐL

A novemberi ülésén a Tanács elsősorban pénzügyi jellegű napirendi pontokat tárgyalt: elsőként az Aszódi Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása 2009. III. negyedévi pénzügyi beszámolóját hallgatta meg.

A Tanács a Társulás 2010. évi költségvetési koncepciójának bevételi és kiadási főösszegét 138,5 millió forint összegben fogadta el, azonban ez az összeg a 2010. évi költségvetési törvény elfogadása után várhatóan módosulni fog.

Az Aszódi Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása 2010. évi költségvetési koncepciója a társult önkormányzatok polgármesterei által egyhangúlag elfogadott feladat-ellátási tervre épül.

A költségvetési koncepció bevételi oldala tartalmazza a közösen ellátott feladatokra igényelhető normatív állami támogatásokat (összege 93 millió forint), a társult önkormányzatok által az egyes feladatokhoz való hozzájárulást (összesen 19 millió forint), valamint az egyéb, megállapodásokhoz kötődő bevételeket. Az önkormányzatok hozzájárulásának alapját a közösen ellátott feladatokban való részvétel aránya, az abból igényelt szolgáltatások mértéke határozza meg.

A Társulás élhet a közoktatási intézményfenntartó társulások számára a kiegészítő normatíva igénylésének lehetőségével: 2010-ben előreláthatólag a Kartal-Verseg társulás számára 16 millió forintot, az Iklad-Domony társulás számára közel 8 millió forintot adunk át. Az aszódi székhelyű Kistérségi Gondozási Központ által ellátott feladatokhoz a Társulás éves szinten több, mint 19 millió forintot ad át.

Végezetül a Tanács a Társulás költségvetési szerveinek (Aszódi Kistérségi Iroda és Aszódi Kistérség Pedagógjai Szakszolgálat) 2010. évi belső ellenőrzési tervét fogadta el.

A társult önkormányzatok jövő évi belső ellenőrzési feladatainak tervezése a települések jegyzőjének javaslata szerint történt, az éves terv a képviselő-testületek elfogadó határozata után válik jogérvényessé.

dr. Kőrös Tímea
kistérségi referens

A Turai Hírlap novemberi számában hírt adtunk arról, hogy az Aszódi Kistérségben elindult a „Szomszédolás” című rendezvénysorozat, amely végigjár minden kistérségi települést. 2009. november 22-én Tura látta vendégül a szomszédolók sokaságát. Szendrei Ferenc, Tura város polgármestere köszöntötte az egybegyűlteket. Elmondta, hogy a programsorozat célja a szomszédosági kapcsolatok, a kistérségi tudat erősítése egymás szokásainak, hagyományainak, kulturális értékeinek mélyebb megismerésén keresztül. Hangsúlyozta, hogy mennyire fontos az Aszódi Kistérség települései közötti szorosabb együttműködés kialakulása, természetesen ezen a rendezvényen túlmutatóan is. A teltházas közönségnek aszódi, bagyi, domonyi, galgahévízi, hévízgyörki, ikladi, kartali, versegi és turai fellépők adtak színvonalas műsort. Volt szó, zene és tánc - mindenki talált kedvére valót. A kistérségi kulturális programsorozat jövőre folytatódik. Január 10-én Galgahévíz várja a szomszédolókat. Településüket nálunk a nótás kedvű kisbetyárok képviselték nagy sikerrel.

Aszódi Kistérség

SAKK: DÖNTETLENEL KEZDTÜNK, GYŐZELEMMEL FOLYTATTUK

Túl vagyunk a Pest megyei felnőtt sakkcsapat bajnokság második fordulóján. A megye 1. osztályú bajnokságon 10 fős csapatok ülnek asztalhoz, meghatározott (és nevezéskor leadott) erőssorrend szerint. Ehhez a sorrendhez kell tartania magát minden csapatnak, s értelemszerűen a csapatok éltáblálásának az ellenfél éltáblálásával kell küzdenie, a 2. táblásnak az ellenfél 2. táblásával, a harmadik, az ellenfél harmadikjával játszik, és így tovább. Az első forduló alkalmával Fót sakkcsapatával mérkőztünk idegenben. Nem először találkozott a két csapat, s eddig hol ők győztek ellenünk, hol mi gyűrtük le őket, úgyhogy ideje volt már egy döntetlen eredménynek. Simán győzhettünk volna, ha az influenza vírusok belátással

vannak sakkozóink iránt, de sajnos négy tartalékkal kellett leülnünk. Így „csak” 5:5 arányú döntetlen lett az eredmény. A 2. fordulóban idehaza fogadtuk a megye második vonalából tavaly feljutott Szigetbecse csapatát. Most sem tudtuk szerepeltetni minden ponterős játékosunkat (influenza és vizsgák), de elég jó „beugró” embeink voltak, így, ha nem is nagyon, de 5,5:4,5 arányban meg tudtuk nyerni a találkozót. Kronovetter Marci például az ötödik, majd a nyolcadik táblán másfél pontot hozott két játékból. Kuthi Balázs és Pásztor Zoltán, noha ők állandóan játékos, stabil játékosai csapatunknak, ugyanezt az eredményt produkálták. Honlapunk szerkesztője, Kapitiz Tibor „beugrása” tette fel az

„i”-re a pontot, ugyanis mindkét játszmáját megnyerte (kell ennél jobb „beugrás”?!). Így aztán Marci és Tibor játékára mindenképp számítanánk a továbbiakban is. Meg kell még említenünk Kókai Péter, többszörösen is legjobb pontszerzőnk nevét, aki vizsgái miatt nem tudta vállalni a játékot a második fordulóban. Az elsőben viszont imponálóan biztos játékkal használta ki ellenfele hibáit, és hozta a pontot csapatunknak. Remélhetőleg a harmadik forduló fontos találkozóján (Szob ellen idegenben) véget ér a vizsgaidőszak, s Péter „ringbe” tud szállni. Gratulálunk eddigi legjobb pontszerzőinknek!

tóthmáté

November 22-én befejeződtek a különböző bajnoki osztályokban szereplő csapataink őszi küzdelmei.

NB.III.

Balmazújváros–Tura-BioTech USA: 1-6 (0-0)

Nagy G., Tóth A., Lilik P., Nagy J., Sukaj Zs., Kuti L., Less T., Hibó I. (75' Balog L.), Less K., Bogdán Sz. (66' Nagy Cs.)

A folyamatos esőzések miatt az ellenféllel történt egyeztetés alapján műfüves mérkőzésre készült a csapat. Mindennek ellenére a vízzel borított füves pálya volt kijelölve, amely teljesen alkalmatlan volt bármilyen mérkőzés lejátszására. Ez a tény a játékvezetőt nem zavarta. A vízben a folyamatos játék, a labdavezetés lehetetlen volt. Előre vágott labdákat megszerezni próbáló játékosok estek-keletek, iszapbirkóztak. Végül a hazai csapatnak kedvezett az időjárás és a talaj.

Tura-BioTech USA–Heves: 4-0 (2-0)

Gól: Kuti (17'), Less K. (35', 58', 63')

Nagy G., Sukaj Zs., Nagy Cs., Lilik P. (73' Bugyi Sz.), Szabó Á., Kuti L. (80' Drégeli Á.), Havasi Zs., Less T., Hibó I., Less K., Bogdán Sz. (62' Balog L.)

Kulturáltan játszó csapat ellen megérdemelt győzelmet szerezünk, százszázalékosan kihasználva a vendégcsapat hibáit.

Gyöngyös–Tura-BioTech USA 2-2 (1-0)

Gól: Less T. (57', 77' büntetőből)

Nagy G., Sukaj Zs., Nagy Cs., Lilik P., Szabó Á., Kuti L., Havasi Zs., Hibó I. (80' Szűcs I.), Bogdán Sz., Nagy J.

Az első félidőt gyengén kezdtük, lassan lendültünk játékba, a hazai csapat meg is szerezte a vezetést. Az idő előre haladtával egyre inkább feljavult játékunk, azonban egy szabályos gólunkat les miatt érvénytelenítették. A második játékrészben még inkább dominált fölényünk, Less Tamás fejesgóljával egyenlítettünk, ám elég volt egy hiba és újra az ellenfél örülhetett. Miután Hibót felrúgták a tizenhatoson belül, Less Tamás tizenegyes góljával újra egálra állt a meccs, ám hiába dolgoztunk ki helyzeteket, a játékvezetői hármas botrányos döntései döntően befolyásolták a mérkőzés végeredményét, s 2 bajnoki pontot raboltak el tőlünk.

2009/2010. ŐSZI SZEZON ÖSSZESÍTÉSE:

Összesen: 5. hely 6 győzelem 3 döntetlen 4 vereség 21 pont gólarány: 27-16

Hazai: 1. hely 6 győzelem 0 döntetlen 1 vereség 18 pont gólarány: 23-8

Vendég: 12. hely 0 győzelem 3 döntetlen 3 vereség 3 pont gólarány: 4-8

Góllövő lista: 1. Less Krisztián 11 gól (holtversenyben Monyók Putnok) 7. Less Tamás 6 gól (holtversenyben Csatlós Gyöngyös)

NB.III.U-19.

Tura-BioTech USA - Balmazújváros 2-5

Heves - Tura-BioTech USA 2-5

Tabella: 7. hely 7 győzelem 1 döntetlen 4 vereség 22 pont gólarány: 35-23

NB.III. U-16.

Tura-BioTech USA - Balmazújváros 1-0

Heves - Tura-BioTech USA 2-3

Tabella: 10. hely 3 győzelem 2 döntetlen 7 vereség 11 pont gólarány: 22-41

PEST M. I/B. U-19.

Dunakeszi Vasutas - Tura-BioTech USA 0-1

Tura-BioTech USA - Dunabogdány 1-1

Perbál - Tura-BioTech USA 4-0

Solymár - Tura-BioTech USA 7-1

Tabella: 7. hely 7 győzelem 1 döntetlen 7 vereség 22 pont gólarány: 40-39

BUDAPEST BAJNOKSÁG U-12 ¾.PÁLYA

Hidegkúti SC - Tura-BioTech USA 1-0

MLTC - Tura-BioTech USA 2-0

Ujbuda TC - Tura-BioTech USA 6-0

Tura-BioTech USA - BVSC-Zuglói 3-0

Tabella: 8. hely 5 győzelem 1 döntetlen 6 vereség 16 pont gólarány: 28-23

Minden kedves szurkolónknak, támogatóknak „Békés Boldog Karácsonyt és Sikerekben, Egészségben Gazdag Új Esztendő”, kívánunk a Tura-BioTech USA játékosai és vezetői.

Horák Mária

TIM FOCI

A MEZŐNY ELSŐ FELÉBEN

Áprilistól novemberig tart az a kispályás labdarúgó bajnokság, amelyben már 7 éve szerepel a tim sport focicsapata. A budapest III. kerület Tanuló utca a mérkőzések helyszíne. A 2008-ban elért 5. helyezés után előrelépést terveztünk, de nem sikerült, mert ugyanúgy 5. lett a csapat, mint az előző évben. Annyiban volt más, hogy tavaly távolabb voltak az előttünk lévők, most viszont egy győzelem a dobogó harmadik fokát hozta volna. A 22 mérkőzés mérlege 12 győzelem 3 döntetlen és 7 vereség, 67 rúgott 37 kapott gól, 39 pont. A góljaink nagy részét 5 játékos szerezte. Sorrendben: Láng József, Liszcai József, Kuti László, Kruchió László, Matos Tamás. Az előbbieken kívül alapember volt Varjú József, Sima Gábor és Tóth M. Imre. Összesen 15 játékos szerepelt. Szikura Tamás, Sümegi Ádám, Bagó Attila, Sóti Attila, Csoma Gábor, Kovács Tibor, Szilágyi József néhány alkalommal segítettek a csapatot. A krónikához tartozik, hogy egyik húzóemberünk, Kuti Laci egy szándékos szabálytalanság következményeképpen súlyos sérülést szenvedett, ami döntő hatással volt a végső helyezésünkre. Remélem, tud majd még velünk játszani. Ha 2010-ben tudunk nevezni, akkor csakis a dobogós helyezés lehet a célkitűzés.

Tóth M. Imre

Állnak: Tóth M. Imre, Szilágyi József, Láng József, Matos Tamás
Gugolnak: (Tóth M. Tomi) Kruchió László, Sóti Attila, Liszcai József

Januártól változik a KRESZ?

2009. szeptember 1-re tervezték, de hivatkozó jogszabályok változása miatt folyamatosan eltolódott, ha a parlament még az idén elfogadja az erről szóló rendeletet, akkor biztosan nem új, de megújított Közlekedési rendszabálynak örvendhetiünk az újévben.

Két és fél éves előkészítő munka után módosul a KRESZ. Több változás is életbe lép majd, az új szabályok legnagyobb részével cél a gyalogosok és a kerékpárosok védelme, az előírások egyszerűsítése, valamint egyes korszerű forgalomtechnikai megoldások bevezetése. Ezek közül lássunk néhányat.

A rendszámmal kapcsolatos rendelkezések pontosítása: a rendszám alapján azonosítható a jármű, illetve annak tulajdonosa vagy üzemeltetője. Az azonosíthatóság szabálykövető magatartásra készíti a járművek vezetőit. Az ellenőrizhetőség mellett tehát a hatósági jelzés a biztonságos közlekedés alapfeltételeit is garantálja. A módosítást az érintett hatóságok kezdeményezték a rendszám nélküli közlekedés visszaszorítása érdekében. A rendszámot jól látható helyen és módon kell a járművön elhelyezni, meglétét és állapotát indulás előtt ellenőrizni kell.

A polgárőrök tevékenységének szabályozása: A rendőrség tehermentesítését célzó kormányzati törekvés a civil alapon szerveződő, a helyi viszonyokat jól ismerő polgárőrség jogköreinek kiterjesztése. A polgárőröket a Polgárőrsegről szóló törvény szeptemberi módosítása jelzőőri feladatok ellátására jogosította fel. A jogszabály szerint erre a rendőri intézkedést igénylő közúti közlekedési baleset helyszínén a közlekedés zavartalanságának biztosítása érdekében a rendőrség megérkezéséig önállóan, azt követően a rendőrség felkérésére és utasításainak megfelelően, valamint az óvodák és általános iskolák közvetlen közelében a gyermekek úttesten történő biztonságos átkelésének elősegítése érdekében a polgárőrség és az óvoda vagy az általános iskola fenntartójával kötött együttműködési megállapodás alapján lehet jogosult a polgárőr.

Új közúti jelzőtáblák: A különböző fényviszonyok és időjárási körülmények között egyaránt jól látható jelzőtáblák széles körű használatával számos baleset megelőzhető. E főként autópályákon használt rendszerek a fényt kibocsátó vagy megvilágított jelzésű jelzőtábla, a közúti jelzőtáblák az észlelést elősegítő sárga vagy fényvisszaverő sárga háttérrel is elhelyezhetők.

A Sebességkorlátozás jelzőtábla alatt elhelyezett hóesésre vagy esőzésre utaló kiegészítő jelzőtábla azt jelzi, hogy a sebességkorlátozás csak a megjelölt időjárási körülmények vagy nedves útburkolat esetében érvényes. Kiegészítő tábla jelezheti,

hogy a sebességkorlátozás meghatározott időszakra vagy bizonyos járműkategóriákra vonatkozik.

A Környezetvédelmi övezet (zóna) jelzőtábla bevezetésével lehetővé válik a sűrűn lakott övezetekben a környezetet szennyező gépjárművek közlekedésének korlátozása.

A jelzőtáblával a ráfutásos balesetek előzhetőek meg a nagy forgalmú utakon (autópályákon) és ezek városi bevezető szakaszain. Változtatható jelzésekű táblán megjelenítve a valós forgalmi helyzetnek megfelelően készíthető lassításra, az útvonal megváltoztatására, letérésre az autósokat.

A **kerékpárosokról** szóló módosítás részletezi azokat az eseteket, amelyekben erre utaló kiegészítő tábla engedélyezheti, hogy az egyirányú forgalmú úton az autóbuszok és kerékpárok a megjelölt iránnyal szemben is közlekedhessenek. A kerékpárosok ezt az úttesten kijelölt kerékpársávon, ennek hiányában az úttest jobb széléhez húzódnak, vagy az autóbuszok részére kijelölt irányban az általuk igénybe vehető buszsávban tehetik meg.

Ha az út mellett, annak vonalvezetését követve kerékpárutat jelöltek ki a kétkerekű kerékpároknak a kerékpárúton kell közlekedni kivéve, ha az úton van kerékpáros nyom.

Az előretolt kerékpáros felálló helyre a kerékpárosok nem csupán kerékpársávon, hanem az út jobb szélén kijelölt kerékpáros nyomon is megérkezhetnek. A kerékpáros nyom a kerékpárosok részére az úttesten történő haladásra ajánlott útfelület. Az így megjelölt úttesten fokozottan számolni kell kerékpárosok közlekedésével. És hogy a kerékpárosok mekkora sebességgel haladhatnak? Lakott területen 40km/h, lakott területen kívül, ha a kerékpáros fejevédő sisakot visel és utast nem szállít 50 km/h, ha a kerékpáros fejevédő sisakot nem visel 40 km/h, ha a kerékpárúton közlekedik 30 km/h, ha gyalog- és kerékpárúton közlekedik 20 km/h.

A kétkerekű **motorkerékpárok** és kétkerekű segédmotoros kerékpárok használhatják az autóbusz forgalmi sávot. Ezek a járművek a jelentős sebességkülönbség miatt nem lassítják a busz közlekedést. A forgalmi okokból álló járművek mellett vagy között a motorkerékpárok és a segédmotoros kerékpárok, az álló járművek mellett jobbról a kerékpárok előre haladhatnak, ha az előrehaladáshoz elegendő

hely áll rendelkezésre, és az irányváltoztatási szándékot jelző járműveket az irányváltoztatásban nem akadályozzák. Ezzel elkerülhető, hogy e járművek a zöld jelzésre a környezetükben meglévő gépkocsik közé szoruljanak, ami különösen a lassabban induló kerékpárok esetén jelenthet fokozott kockázatot. A kerékpár, a kétkerekű segédmotoros kerékpár és a kétkerekű motorkerékpár egyes feltételek fennállása esetén (pl. a jármű a járda szélességének legfeljebb a felét foglalja el és a gyalogosok közlekedésére legalább másfél métert szabadon hagy) megengedő jelzések (tábla, útburkolati jel) hiányában is megállhat a járdán.

A **vasúti átjárók** előtt kötelezően tartandó legnagyobb sebesség (30 km/h, illetve 40km/h) korlátozás megszűnik, ahol a választható legnagyobb sebesség meghatározása változtatlanul szükséges, ott ez tábla kihelyezésével valósítható meg.

A **közúti forgalom ellenőrzését végző hatóságok** esetében az ellenőrző eszköz vagy jármű elhelyezkedésére bizonyos esetekben nem vonatkoznak a közúti közlekedés szabályai (pl. forgalom elől elzárt területen történő sebesség-ellenőrzés).

Bevezeti a mopedautó és a quad fogalmát. QUAD: a külön jogszabályban

- ▶ L6e járműkategóriába sorolt könnyű négykerekű segédmotoros kerékpár vagy
- ▶ L7e járműkategóriába sorolt négykerekű motorkerékpár, amely nyitott utasterű, kormányműve nem áttételes és a motorkerékpárok esetében szokásos kezelőszervekkel van felszerelve.

MOPEDAUTÓ: a külön jogszabályban L6e járműkategóriába sorolt könnyű négykerekű segédmotoros kerékpár, amely zárt utasterű, több személy szállítására kialakított, kormánykerékkel és a gépkocsikban szokásos kezelőszervekkel van felszerelve.

A fenti fejezetek nem adnak teljes körű felvilágosítást, csak a lényegesebb módosításokról tájékoztatnak. A teljes jogszabály, azaz az 1/1975 (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) elérhető: www.magyarorszag.hu vagy www.timautosiskola.hu oldalon.

Általános- és középiskolák, magán-személyek és cégek részére is szívesen tartunk részletes tájékoztató előadást a T.I.M. Autósiskola tantermeiben, illetve kihelelyezett ismeretfelújító képzéssel is szívesen állunk rendelkezésre.

Színvonalas oktatással a biztonságos és kulturált közlekedésért!

Dóra Tamás
Iskolavezető

T.I.M. Autósiskola kft.

KEDVES HONFITÁRSAM!

*Pénzről kell beszélünk. Az Ön pénzéről, a családja pénzéről!
Ezért kérem, hogy most vegye ezt az üzenetet annyira
komolyan, amennyire csak lehet...*

Nem titok, hogy a magyar gazdaság siralmas állapotban van. Pl. a nyugdíjasok helyzete már most is fojtogató, és ez fokozatosan tovább fog romlani. Ez csak egy kis szelete annak a mérgezett tortának, amit a magyar embernek szépen falatonként le kell nyelnie.

Csakhogyan ez pokolian nehéz. Hogy javulás lesz-e valaha?

A jelenlegi bizonytalanság és a kilátástalan jövő tudatában tesz Ön azért, hogy javítson a helyzetén? Tesz Ön azért, hogy nagyobb biztonságban érezhesse magát és kiszámíthatóbb legyen a jövője. Ugye ön már nem hisz abban, hogy ezt más valaki intézi Ön helyett?

Szerintem ezen már rengeteget rágódott Ön is, úgyhogy pontosan tudja, miről beszélek. A kérdés csak az, hogy...

MI LEHET A KIÚT?

Itt az ideje valami TELJESEN újnak! Más gondolkodásmód kell!

Mint tapasztalhatja, **a jelenlegi helyzet nem vezet sehová!**

De akkor ki és mivel oldja meg az Ön vagy családja pénzügyi problémáit?

A válasz egyszerű: Önnek kell megoldani. S mint ahogy egy hegyet is kövencént érdemes elhordani, így ezt is apró lépések sorozatával lehet kihozni a gödörből.

Azonban **ehhez valami új dolog kell.** Egy olyan megoldás, amely más alapokra helyezi a pénzügyi döntéseit.

Létezik egy olyan módszer, ami a legfontosabb pénzügyi kérdésekre keres megoldást.

A MÓDSZER LÉNYEGE:

- 1. A hosszabb távú megtakarításnak alapot kell teremteni.**
- 2. Ezt következetesen be kell tartani.**
- 3. Azonnal élni kell az adódó pénzügyi lehetőségekkel.**

Próbálja ki ezt a módszert, és tapasztalja meg, hogy micsoda hatása lesz a jövőjére!

MIKOR KEZDJEN NEKI?

**Most azonnal, mert ha halogatja, nem kezd hozzá soha!
Most azonnal, mert most óriási hasznot hozó lehetőségek adódnak!**

De mi a teendő?

Keressen meg telefonon vagy e-mailben és egy mindkettőnk számára alkalmas időpontban lépésről-lépésre elmondom Önnek, hogy pontosan mit kell tennie.

MIÉRT LEHET BIZTOS BENNE, HOGY ÖNNÉL IS MŰKÖDNI FOG?

1. Mert a nálunk fejlettebb pénzügyi kultúrával rendelkező országokban már régóta ezt teszik az emberek, és én pont azt fogom megmutatni, hogy ők hogyan csinálják.
2. Mert a jelenlegi kor legnagyobb értékkeremtője az információ, és én pont az adódó lehetőségek infójával fogom ellátni.
3. Mert már több éve foglalkozom pénzügyi segítségnyújtással, és pontosan értem hogyan működik a pénz, és azt is tudom, hogy ez a módszer micsoda óriási segítséget jelent az alapok megteremtéséhez.

De higgye el, nem is ez a kérdés. Sokkal inkább az, hogy szeretne-e megoldást találni?!

MONDJON VÉGRE IGENT SAJÁT MAGÁRA, és azt követően az alábbi kérdésekre is adjon feleletet!

Érdekelne egy olyan megtakarítási forma, amelynek a sok éves átlaga évi 20%-os hozamot mutat?

Tudja Ön, hogy a jelenlegi beszállási pontok, ennél jóval nagyobb hozam lehetőségét hordozzák magukban?

Szeretne hozzájutni a 2010-ben tőzsdére menő biztosító társaság részvényopciójához, amely a befektetett pénz többszöröződését fogja hozni néhány éven belül (csak december 31-ig lehet vele élni).

UGYE ILYEN INFORMÁCIÓKRA VÁGYIK? UGYE ILYEN LEHETŐSÉGEKRŐL ÁLMODIK?

Akkor vajon megér-e mindez Önnek egy kis időráfordítást, egy laza, kötetlen beszélgetést, egy erre felkészült emberrel?

Vegye kézbe a telefont, és hívjon most, hogy egyeztessük a találkozói időpontját.

Tegyük sikeresebbé a pénzügyeit együtt!

Ennek az első lépése, hogy most felhív!

„BIZALOM ÉS HITELESSÉG PÉNZÜGYEKBE IS!”

SEGÍTHETEK MEGTALÁLNI A LEGJOBB MEGOLDÁST.

TÓTH M. IMRE Telefon: 06-30-7375534

Egy szemét kérdés

Úgy tűnik hiába van korszerű hulladékfeldolgozónk, illetve tárolónk, hiába a szállítók rendszeres kemény munkája, ha településünk külső helyein illegális szeméttelpek díszlegnek. Ez a probléma sajnos országos jelenség, amiben már a „Balkán”-t is valószínűleg leelőztük. Szinte napi rendszerességgel járom Tura határát, hol kerékpárral, hol gyalogosan kutyáimmal. Kedves Kutyatulajdonosok! Szeretném felhívni a figyelmeteket, hogy igen veszélyes Tura határában kutyát sétáltatni. Nálunk már háromszor történt baleset, a hőforrás környékén kirakott szemét miatt. Mindkét kutyám lábát műteni kellett, mert a szétdobált üvegekbe beleléptek. És teszem fel a kérdést: akkor egy család gyerekekkel már nem mehet a természetbe kirándulni? A másik probléma az, hogy ha egy szemetet kipakoló emberrel találkozok, és netalán merek szólani neki, hogy ennek nem itt lenne a helye - bámulatos módon még neki áll feljebb. Fenyegetőzik stb. A fa lopásokkal ugyanez a helyzet. Ha mersz szólani, a helyszínen meglincselnek. Ezek szerint csukjam be a szemem, és legyek nemtörődöm? Az a bajom, hogy nemcsak nézek - látok is. A látvány borzasztóan lehangelő, a szemét csak egyre duzzad, szaporodik. A Csontopart szinte már eltűnt, de az aljába összehordott „idegen anyagoktól” ismét kezd magasodni. Ez tapasztalható az Alsóerdő környékén, a Honvéderdőben, a TSZ földeken stb. Tulajdonképpen az egész határban. De nem muszáj kintterületre mennünk, elég csak a CBA környékét megnézni. Sokszor siralmas a helyzet. Mi is a szemét? Ezt már az óvodáskorú gyermek is kielégítően megtudja fogalmazni. Véleményem szerint az az igazi SZEMÉT, aki gátlástalanul kihordja szemétét az említett helyekre. Szégyellj magad te SZEMÉT!

Darnyik Árpád

Kedves Vencsi!

Gondolom sokan egyetértünk soraidal és messzemenően aktuálisnak érezzük azokat. Így lapunk januártól új sorozatot indít, Környezetünk védelmében címmel, mely ugyan meg nem oldja még a problémát, csak inkább felhívja rá a figyelmet vagy

lehetőségeket kínál, de bízunk abban, hogy elősegítheti az ügyel kapcsolatos, hatékony települési összefogást.

S.T.

Turai Kőműves Kelemenek

2006 tavaszán, „új házasságként”, még bizakodóak voltunk, boldogok és nagyon lelkesek. Akkor még hittünk abban, hogy egyszer nekünk is saját házunk lehet férjem szülővárosában Turán, ahová én Budapestről kerültem. Mostanra a lelkesedésünk helyébe a keserű csalódottság, és a tehetetlen düh érzése lépett.

Az, hogy az építkezés legelején az udvarunkról kisebb dolgoknak lába kelt, nem vetett vissza minket, hiszen valóban, nem védjük kellőképpen a tulajdont. Ha egy udvarnak nincs kerítése, és hívogatóan fekszenek rajta az építkezés kellékei, ne is csodálkozzon az ember.

Az, hogy az építkezés legelején az udvarunkról kisebb dolgoknak lába kelt, nem vetett vissza minket, hiszen valóban, nem védjük kellőképpen a tulajdont. Ha egy udvarnak nincs kerítése, és hívogatóan fekszenek rajta az építkezés kellékei, ne is csodálkozzon az ember.

Amikor a betonkeverőnek intettünk búcsút, akkor már éreztük, hogy itt bizony nagyobb óvatosságra lesz szükség. Ettől kezdve minden értéket próbáltunk védeni megfelelőképp, de hiába az elővigyázatosság, az ablakok áthidaló elemei már így is más tulajdonát gyarapítják. Őszinte elismerést váltott ki belőlem a következő alkalommal a betörők leleményessége, amikor is egy komplett állványt húztak fel a nappaliba, hogy a tetőtérbe is bekukkanthassanak, biztos, ami biztos. Sokáig azt gondoltuk, ez már a csúcspont, épülő házból már nem lehet többet kilopni, de sajnos be kellett látni, hogy tévedtünk. A rossz mindig lehet még rosszabb. (Az már csak kisebb intermezzo, hogy az udvarunk határán húzódó árkon át a raklapjainkból rendszeresen kis hidat gyártanak, hogy könnyebb legyen a bejutás, ugye. Ez jó játék, hiszen ők készülnek minden éjjel, mi pedig reggel elrontjuk az örömeiket.)

Ami most, november végén történt, az viszont végképp kiverte a biztosítékot, és igen, most ragadtam billentyűzetet. Más eszközöm nincs, nem foghatok fegyvert a betolakodóra, verekedni hiába akarnék, én húznám a rövidebbet, tehát egyet tehetek: írok, hogy barátaink, ismerőseink, építkező sorstársaink, a turai hivatalosság és a védelmi feladatokat ellátók, egyszóval, mindenki legyen tisztában azzal, milyen hiábavaló dologba fog az, aki itt otthont akar teremteni.

Hogyan lehetséges az, hogy egy rendszeresen beszerelt, biztonsági záras ajtót egyszerűen kivesznek a helyéről? Mert ez történt, tényleg. Egyszerűen benyomták a vadonatúj ablakot, és belülről, módszeresen kicsavarták a vadonatúj bejárati ajtót. Ügyesen, a kőműves szerzőségeit felhasználva, nehogy azt is cipelni kelljen. Sokáig dolgozhattak vele egyébként, ennyi fáradságos munkával megszerzett ajtó igazi kincs (bár nem tudom, zár nélkül vajon mire mennek vele, de ez talán már legyen az ő problémájuk). Úgy gondolom, ennyi erővel igazi munkahelyre is lehetne jelentkezni, ilyen nagy munkabírással.

Mit is mondhatnék még, sírnom kellene, sírtam is eleget, de most már inkább a tettvágy hajt, hogy valamit kéne tenni, hiszen ez így nincs rendjén egy kis közösségben. Igen, nyilván maximális védelmet biztosítani, ez nem is kérdés. De mégis, talán valamiféle összefogással, figyelemmel nem lehetne valamit kitalálni? Normális ez így, hogy mindent veszni hagyunk, amit sok munkával megszereztünk? Három éve építkezünk, összesen eddig nagyon sok pénzzel károsítottak meg. És még hol van a vége? Mindenesetre elgondolkodtató, és én el is gondolkodtam rajta, hogy érdemes-e ide bármit is venni, építeni, létrehozni. Nincs bizalomra építő, biztonságot nyújtó erő, amelyre a jövőnket alapozhatjuk. Hiszen ez olyan, mint Déva vára, amit rakunk délig, estére leomlik...tényleg pályázhatok Kőműves Kelemenné jelenkori helyére?!

Pázmándi Köntös Viola
turai lakos

Tisztelt Szerkesztőség!

Egyik novemberi cikkükhöz kapcsolódva szeretnék Önökön keresztül gratulálni a Cigány Focistának „nyugdíjba vonulása alkalmából” és nagyon jó egészséget kívánok neki és kedves családjának!

Üdvözlettel: *Polgár András*
(egy „rég” csapattárs)

u.i.: Jó az újság, csak így tovább!

**LAPZÁRTA: 2010. JANUÁR 4.
KÖVETKEZŐ MEGJELENÉS:
JANUÁR 14.**

Coop Coop Coop Coop Coop

DECEMBERI RENDKÍVÜLI AKCIÓK!

2009.12.18-tól 2009.12.31-ig

Ízelítő az akcióból:

Kristálycukor 1 kg 179,-Ft
Finomliszt COOP 1kg 79,-Ft
Familla napraf. Étolaj 1 l 239,-Ft

Karcagi rizs „B” 1 kg	189,-Ft	Gösser Naturzitrone üv. 0,5 l	189,-Ft+üv.
Bajai Kékfrankos halászlébor 0,75 l	349,-Ft+üv.	Dr.Oetker puding családi cs. Van.2x40g	159,-Ft
Boci tejsokoládé 100g	189,-Ft	Dr.Oetker sütőpor családi cs. 4db 48g	99,-Ft
Maggi halászléköcska 80 g	199,-Ft	Dr.Oetker van.cukor családi cs.4db 40g	99,-Ft
Univer majonéz csepp alakú flak. 420g	469,-Ft	Backmit darált mák 200g	269,-Ft
Zwack Unicum 0,2l	949,-Ft	Tchibo Family 250gr+10% kávé ór.	439,-Ft
BB Spumante pezsgő édes egyut.pal.0,75l	699,-Ft	Pepsi Cola szénsav.üd.2 l +0,5 l ajánd.	299,-Ft
Margitszigeti kristályvíz dús,mentes 1,5 l PET	99,-Ft	Biopon color gél cseresznyeivir. 1,5 l	1199,-Ft
Arany Ászok félb. Dob. Sör 0,5 l	179,-F+üv.	Kamilla Plus Eü.papír 4tek. 2rét illat.	199,-Ft

SZENZÁCIÓS KÜLÖNSZÁMOK!

2009. december 18.-tól 2009. december 20.

Sertés lapocka	849,-Ft/kg
Sertés Comb	899,-Ft/kg
Banán	259,-Ft/kg
Narancs	199,-Ft/kg
TV paprika	599,-Ft/kg

A feltüntetett árak bruttó árak és a készlet erejéig érvényesek!

Kedvező Karácsonyi csomag ajánlatokkal és sok-sok hétvégi akcióval várjuk Vásárlóinkat COOP üzleteinkben!

MINDENKINEK BÉKÉS, BOLDOG ÜNNEPEKET KÍVÁNUNK!!!

FIGYELEM!!!!

A Galga COOP Zrt. az alábbi ingatlanokat BÉRBE ADJA:

- **Tura**, Kossuth L. út 8.; • **Tura**, Bartók tér 4. (2 db üzlethelyiség); • **Kartal**, Felszabadulás út (volt Elektrikó)
- Továbbá ELADÁSRA kínálja:** • **Valkó**, Szabadság út 135., • **Valkó**, Dányi úti ingatlan,
- **Vácszentlászló**, Fő út 33., • **Galgahévíz**, Kossuth L. út (volt Ruzsinszki kocsmá)

Érdeklődni lehet:

Turán a Galga COOP Zrt. irodájában személyesen (Tura, Rákóczi út 25.),
 valamint az alábbi telefonszámon: 06-30/279-3381

A GYŐZTES MINDENT VISZ

Immunrendszer – saját védekező rendszer

Régi mondás: „Az egészség minden! Mert ha egészséged van, mindened lehet, de hiába van mindened, ha egészséged nincs, akkor a minden is SEMMI!” Ezek erőt adó, de egyben figyelmeztető szavak is!

A jó hír, hogy egészségünk megőrzéséért – nagyrészt – magunk felelünk! Ki-ki a sajátjáért! Ezért ma a saját védekező rendszerünk egészségének megőrzéséről, karbantartásáról, megerősítéséről, megtámogatásáról gondolkodjunk együtt. Testünk harctér, minden pillanatban küzd a támadó kórokozók (baktériumok, vírusok, gombák) ellen. A harcot két dolog nehezíti. A fránya kórokozó állandóan változik és erősödik, védekezőrendszerünk meg vele ingadozik, állandóan erősödik vagy – ma inkább – gyengül. Kard ki, kard! – mondja az immunrendszer és harcol! Velünk születetten megjegyzi a betolakodót, felismeri és legyőzi! Mesterségesen, védőoltások által (főleg az új és ismeretlen kórokozókkal szemben) ellenanyagot termel, és ha jön az igazi nagy támadás, már védve vagyunk. Ha ez jól működik, minden rendben van.

DE HA LEGYENGÜL?!

Legyengülhet, ha nem kap elég tápanyagot! Nem kap fehérjét, szénhidrátot, zsírt, vitaminokat és nyomelemeket.

Legyengülhet egyes gyógyszerek, fájdalomcsillapítók, antibiotikumok ellenőrizetlen szedésekor.

Legyengülhet élvezeti szerek mértéktelen használatakor (alkohol, nikotin, drogok, stb.)

Legyengülhet a legnagyobb ellenség, a ránk nehezítő stressz, bánat, szomorúság, keserűség hatására.

A stressz eredetileg hasznos kihívást jelent! Gyűjts erőt, győzd le az akadályt! DE, a szervezet csak rövid ideig tartó stresszt képes elviselni, a tartós stressz megbetegít! És jön –

megállíthatatlanul – a rák, az infarktus, a kiégés, a fásultság, a teljes testi és lelki összeomlás.

Védekezzünk! A pihenést, lazítást ne blicceljük el! Állandóan csúcson pörögni, hétvégén is dolgozni, – majd pihenés címszó alatt – TV, számítógép előtt ülni, vétek! Ezért nézzük a problémát a jó oldaláról! Feladat: hogyan tudnám leghatékonyabban megoldani? Ne mások véleményére, hanem önmagunkra figyeljünk! Mozogjunk, gyalogoljunk, sétáljunk, kerékpározzunk, ha van rá lehetőségünk, ússzunk, és közben gondolkodjunk! Tereptsünk belül, önmagunkban egyensúlyt.

BESZÉLGESSÜNK! Mondjuk ki (annak, akiben megbízunk), ami nyomaszt és hallgassunk meg másokat! ALUDJUNK! Nyugodtan és kellő mennyiségben, hogy a szervezet fel tudjon készülni a másnapi próbatételekre! NEVESSÜNK, MOSOLYOGJUNK! Ez legyőzi a stresszhormont! Tereptsünk lelki békét belül és környezetünkben!

ÉS TÁPLÁLKOZZUNK HELYESEN! Hogy védekezőrendszerünk jól működjön, a tápcsatornába (a gyomron át a belekbe), majd a vérbe kell kerülnie – naponta – olyan anyagoknak, melyek az immunrendszer fő építőkövei. Ennek fő helye a bél 400 m² felülete. Felfoghatatlanul népes, hasznos, speciális baktériumtömeg vigyáz az egészségünkre. De ezeket etetni, kondícióban kell tartani! Fő „táplálékuk” az erjesztett (laktobacillusokat, stb. tartalmazó) táplálék.

SAVANYÚ KÁPOSZTA: nyersen, levével együtt vagy egy kis lilahagymával megbolondítva, netán pörkölt tökmag vagy napraforgóolajjal megöntözve – BIZTOS EGÉSZSÉG!

KEFÍREK, JOGHURTOK: rendszeres, napi fogyasztása!

TÉLEN: fekete retek, cékla, sütőtök, fokhagyma, vöröshagyma, dió, lencse, bab, méz, banán (székletfogó), citrusfélék, aszalt gyümölcsök, csokoládé (boldogsághormon tápláló)

TEÁK: hárs-, menta-, kamilla-, bodza-, zöld tea

BESZÉLGETÉSEK A KÖNYVTÁRBAN

Utolsó – 2009. december 18. este 6 óra
Első – 2010. január 8. du. 4-6 óra

Szeretet ünnepére

Legyen több jóság és szelídség,
Legyen kevesebb vizsaly, irigység,
Legyen több igazság, úton-útfélen,
Legyen több segítség bajban, veszélyben!
Legyen több MI, kevesebb ÉN,
Legyen több erő és remény,
Legyen több boldogság és érték,
Legyen több szeretet és szépség!

Akkor megnyílik magától az ég,
S egy kicsi csillag sétál szembe véled,
S olyan közel jön szépen mosolyogva,
Hogy azt hiszed, a tenyeredbe hull.

Akkor – magától – szűnik a vihar,
Akkor – magától – minden elcsitul,
Akkor – magától – éled a remény,
Álomfáidnak minden aranyágán –
Csak úgy magától – friss gyümölcs terem.
Ez a magától, ez a Kegyelem!

Érintsen ez meg mindenkit 2009. Karácsonyán
Lendvai Mártonné

Közismert tény, hogy a dolgok általában fejben dőlnek el, teljesítményünk pedig nemcsak adottságainktól és fizikai állapotunktól függ, hanem a mentális felkészültségünktől is. A megismert és felhalmozott tudás és tapasztalat, mással is megosztva, s így a közösség erejével párosulva, növeli esélyünket az egészséges egyensúly megtalálására, a boldog életvitelre. Életünk célja, hogy „álmainkból” minél többet meg tudjunk valósítani, a „valóság” ezzel szemben tudatunktól független, a természeti, társadalmi és anyagi világ összessége. A jó és a rossz fogalma, megítélés és nézőpont kérdése, nem egyértelmű dolog. Nincs ember, aki mindenre és mindenre érvényesen, kategorikusan el tudná dönteni a minősítés szabályait. Saját létét mégis mindenki úgy éli meg, hogy a vele történt dolgokat egyértelműen sarkítva, a jó vagy a rossz oldalra sorolja be! Vívódásaink során, legfontosabb számunkra az ismeretek gyűjtése, és annak felismerése, hogy az érdekek mellett, az igazi kötődések csak szeretet alapon jöhetnek létre.

LELKI ÉS TESTI EGYENSÚLY

A környezetünkkel harmonizáló egészségünk megőrzése, kreatív emberi létünk egyik alapvető feltétele, melyet pénzzel nem lehet csak úgy megvásárolni, mint egy árucikket! Ezért minden felelősen gondolkodó egyénnek tennie kell, mondhatni egyformán keményen meg kell dolgoznia érte.

tett követte, így a klubfoglalkozások minden tisztelt érdeklődő és rászoruló előtt nyitva állnak minden péntek délután a Városi Könyvtárban. November 27.-én magam is részese lehettem, a forró téával fűszerezett, oldott hangulatú előadásnak és kötetlen beszélgetésnek. A foglalkozás témája-vezérfonala, ezúttal a sokunkat érintő gyomorsav túltengés, illetve annak helyes táplálkozással való megelőzése és kezelése volt. Az idő csak úgy repült, sok-sok hasznos információval és gondolattal gyarapodtunk, közben pedig szívünket is melegség öntötte el. Itt mindenki gyógyírt találhat nyomasztó gondjaira! Szeretettel várunk mindenkit!

Pető János

A csuhé mestere

A mesterségbeli tudását autodidakta módon kifejlesztő **Sára Ferencné Magdi** néni gyönyörű, meghittséget sugárzó betlehemeket készített korábban a Többsincs Óvoda és idén a Falumúzeum részére, melyet decemberi címlapunkon is megcsodálhatnak. Látogatóban nála járva, kérdezősködésünkre így vallott a csuhézásról: „1993 óta csinálom egyénileg, persze az óvodában már kezdetleges formában próbálkoztunk a csuhéfonással. Amikor ez az anyag a kezembe került a kertben kukoricát tördelve, a papa (Magdi néni férje, Sára Ferenc) bízott, hogy próbálkozzak vele. Nagyon élvezem a kézműves dolgokat, kötni, horgolni is mindig szerettem. Szívemből nőtt ez az anyag, mert nagyon-nagyon szépen formálható. A televízióban láttam egy székesfehérvári asszonyt, s elcsodálkoztam, micsoda káprázatos dolgokat lehet csuhéból alkotni. Ez még nagyobb lendületet adott, s azóta is készítem saját és a családom gyönyörűségére. Hagyományos sárga kukoricából is lehet dolgozni, de abból a rövid levele miatt csak apróbb figurák lesznek. 1996-ban kaptunk olyan magfajtát, amiből hosszú le-

Fotó: Csilla Fotó

velű vörös kukorica nőtt és sokféle színű a csuhéja. Kiegészítőként szőlőkötöző raffiát is használok. Emberalakokat, angyalkákat, virágdíszeket készítek, s most állatfigurákkal is próbálkozom. Szemet, száját sosem teszek rá, mert akkor a természetes anyag elveszíti varázsát. Nagyon leköt, így 74 évesen, rendkívüli módon szeretem csinálni.”

Ehhez kívánunk jó egészséget szerkesztőségünk nevében!

Seres Tünde és
Katona Hargita

KARÁCSONYI VÁSÁR

A TÖBBSINCNS ÓVODA ÉS BÖLCSŐDÉBEN

ügyes kezű óvó nénik, dajka nénik kezdeményezésére
Kapható kézműves ajándékok: horgolt angyalka, mézeskalács, textil, gyöngy és természetes anyagokból készült karácsonyfadíszek, asztali- és ajtódíszek.

A vásár december 14-18-ig, reggel 8-10-ig, délután 2-5-ig tart.

A bevételt az óvoda dolgozói az

„Összefogás Óvodásainkért„ Alapítvány javára ajánlják.

Várunk minden kedves érdeklődőt!

Rendhagyó KARÁCSONYI TÁRLAT ÉS VÁSÁR az ASZÓDI PETŐFI MUZEÁLIS GYŰJTEMÉNY ÉS KIÁLLÍTÓHELY GALÉRIÁJÁBAN

2009. december 11-22-ig 9-19 óráig

Galga menti alkotóművészek, népművészek, előadóművészek részvételével, naponta változatos kulturális programokkal.

További információ: 28/500-650 és asztalostamas@invitel.hu

Isten Áldotta Békés Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új Évet

Kívánunk minden kedves szponzorunknak,

továbbá minden turai és galgahévízi polgártársunknak!

TAVES BAXTALÓ! LEGYEN SZERÉNCSETEK!

A „TURA 2003” csapat

Ünnepi gondolatok

Megint elszaladt egy év. Olyan gyorsan, mint a rohanó életünk. Itt van a karácsony a lázas készülődések ideje. A szerencsésebbek a munkahelyükről szabadságra mennek, a többiek régóta ott vannak kényszerből. Elindul a hajsza a fenyőfa után, a „Kinek mit vegyünk?” című játék és arra gondolunk, hogy a szeretet ünnepén tényleg beköltözik a szívünkbe a jó lélek. Rohanunk az egyik üzletbe be, a másiktól ki. Plazmatv, dvd-lejátszó, aranylánc, porszívó, étkészlet, mindent megveszünk, hiszen valamit venni kell, ezért van a karácsony.

Aztán elérkezik a nagy nap, díszes papírokba csomagolunk ajándékokat, a férfiak faragják a fát a karácsonyfátartóba, az asszonyok finomságokkal készül, estére a gyereke lázas izgalommal várják a Jézuskát, és titkon remélik, azt kapják, amiről egész évben álmodtak...

A karácsonyfát bevonszolja a család és ekkor kezdődik az örömteljes ünnep, vagyis kezdődne. A fa kienged a lakásban és ilyenkor jön az egymásra mutogatás: – Mondtam, hogy ne ezt a fát vegyük meg, alig van rajta ág. – De te, mondtad, hogy jobbat, szebbet úgysem kapunk. De tudod, mit ne vesszünk össze legalább szenteste. – Jó rendben. Akkor szent a béke, szenteste.

Remélem önök, akik a sorokat olvassák, türelmesebbek lesznek és visszavesznek a megszokott ritmusból. Megállnak és most a családot veszik előre. Meglátogatják a régen látott szülőket, és nem rohanak el öt perc múlva, azzal az indokkal, várja önöket a munka. Nem a drága ajándékokról szól az ünnep. Egészen másról, arról, ami ilyenkor eszébe jut mindenkinek: a szeretetről. Hová is rohanunk, a pénzt hajkurásszuk, későn fekszünk le és korán kelünk. A gyerekeket alig látjuk, hiszen azokra sincs időnk, mert akkor nem jut kenyér az asztalra. Aztán rájövünk, hogy elrohantak az évek. Felnőttek és elshantak mellettünk a gyerekeink, a testvéreinkhez alig szólnak, és a család egyszerű mivoltát csak elméletben értjük.

Amikor rájövünk arra, hogy nem jó, amit teszünk, akkor már késő. Addig szánunk időt a szeretteinkre, amíg lehet. Legalább most a karácsony alkalmával. Addig mondjuk ki, amit gondolunk, ameddig lehet. Nem kell félni, elmondani az érzéseinket, nem az a gyenge, aki ezt megteszi, hanem az, aki ezt nem meri. Mondjunk köszönetet a szülőknél, mert megérdemlik. Sosem akarnak rosszat, csak fel kell nőni ahhoz, hogy ezt megértjük. Ne féljünk kimondani a szeretteinknek azt, hogy szeretlek. A karácsony egy emelkedett érzelmi impulzusokat adó ünnep. A család ünnep. Sokan már nem lehetnek ott az ünnepi asztaloknál, de az emlékekben és a szívekben tovább élnek. Álljunk meg tehát legalább az ünnepen, aminek a méltóságából feltöltődve, erőt meríthetünk az újévben.

Fogadjanak el néhány ajándék ötletet: az ellenségnek megbocsátás, az ellenfelednek türelem, a barátodnak szívesség, a partnerednek figyelmesség, mindenkinek jóindulat, gyerekeknek jó példa, magadnak tisztelet és a végén: Ne feledd ha karácsonykor hiányzik szívedből a szeretet, akkor a fa alatt sem találsz rá.

ADY ENDRE: Karácsony című verséből idézve kívánok mindenkinek boldog, békés ünnepeket!
**Nem volna más vallás,/ Nem volna csak ennyi:
Imádni az Istent/ És egymást szeretni...
Karácsonyi regel/ Ha valóra válna,
Igazi boldogság/ Szállna a világra...**

Szénási József

Tura Város Önkormányzata
Bartók Béla Művelődési Ház
sok szeretettel meghívja
ÉVZÁRÓ GALAMBOSORÁRA
2009. december 20-án, vasárnap 16 órára

FELLEPŐK:

* Óvodás néptáncsoport * Sóti Félix
* Viganó AMI Turai Néptánc Tagozata * Podmaniczky AMI
Turai Népzenei Tagozata * Turai Komédiások
* Világi Női Kamarakórus * Ószirózsa Nyugdíjas Népdalkör
* Fricska néptáncos legényegylet

A műv.ház éves eseményeiből összeállított
videókalendárium **Lukács Péter** és **Benke István** felvételeiből,
fotókiállítás a **Csilla Fotó** képeiből.

Belépődíj: önkéntes alapon

TÖRD A FEJED!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11									12
13				14			15		
16			17			18		19	
20		21			22	23			
24				25					
26	27		28		29				
30						31	32		33
34		35		36		37			
38				39					
40		41		42	43	44		45	

A MÁV NYUGDÍJAS SZAKSZERVEZET FOGADÓNAPJAI 9-11 óráig a turai művelődési házban a 2010-es évben:

Január 13. és 27.	Július 14.
Február 10. és 24.	Augusztus 11.
Március 10. és 31.	Szeptember 8.
Április 14.	Október 13.
Május 12.	Október 22. TAGGYÜLÉS
Június 9.	November 10.
Július 9. VASUTASNAP	December 8.

TURAI NÉPSZOKÁSOK

A KARÁCSONYI ÜNNEPKÖRBE.

VÍZSZINTES 1. December 13-tól karácsony estéig készül ez az alkalmatosság. **9.** Tanárképző Főiskola. **11.** Fecskefészkek szokásos helye. **12.** Spanyol gépkocsijel. **13.** ... Hopkinson jamaicai születésű sci-fi író. (NALO) **14.** Ellop. **16.** Mégse vége (!) **17.** A DNS angol nyelvű rövidítése. **18.** A „sivatag hajója”. **20.** Nyár közepe (!) **21.** Dramatikus játék kelleke jászollal, családdal, állatokkal. **24.** Heves megye székhelye. **25.** Savanyú gyümölcsleves; cukor nélküli szilvalekvár; savanyú korpaleves. **26.** Kukkolás. **29.** A világhálón szőrfőzik. **30.** Reszketnek a hidegtől. **31.** Viághírű brazil válogatott csatár. Most a Real Madrid játékosa. **34.** Fényelnyelő, homályos (OPAK) **36.** Születel pl. gyümölcsöt. **38.** Novak Djokovic szerb teniszező közismert beceneve. **39.** Egyforma, változatlan (itt egy L-lel!) **40.** Eblak. **41.** Ipari röv. **42.** Orvos v. ügyvéd. **44.** Pára (!) **45.** Felmenő.

FÜGGŐLEGES 1. Barátságos nép északon. **2.** Földesúr, gazda. **3.** A Föld **11.** legnagyobb szigete Indonéziában, Borneótól keletre. **4.** Kavics v. üres fecsegés (névelővel) **5.** ...járás, Jézus születésére emlékező ajtatosság - naponta másik háznál. **6.** Megye és folyó a Dunántúlon. **7.** Lét. **8.** Kambodzsa és Japán autójele. **9.** Megkevert tea (!) **10.** Magasra tesz. **15.** Engedélyt ad az indulásra. **19.** Bunyozó. **22.** Összekapcsol (inf.) v. lódit. **23.** ... harmincadjára kerül, azaz elhanyagolt, elértéktelenedik. **27.** Majdnem leápol (!) **28.** Önmagunkról kialakított vélemény. **30.** Kenderszösz közös megmunkálása a téli időszakban. **A munka mellett dalolás, mesemondás és a fiúkkal való ismerkedés színhe-lye. 32.** ...vour, Charles (1924-), világhírű örmény származású énekes, színész, szövegíró. **33.** Aki tartozik. **35.** Gyakori török férfinév. **37.** SAA. **43.** Kör sugara.

Beküldendő a vízszintes 1., 21. és a függőleges 5. és 30. sorok megfejtése

A megfejtéseket postai úton **Január 10-ig** várjuk a szerkesztőség címére. **Novemberi számunk helyes megfejtése:** V 11.: Pattantyús, V 16.: Bereck, F 5.: Jancsi. A szerencsés nyertes: **Benke Franciska** (Tura, Tabán u. 31.). Gratulálunk! A Libra Könyvesbolt 2000 Ft-os ajándékutalványát postán küldjük.

RÖVID HÍREK

► 2009. november 26-án 10 óra körüli időben Tura, Vörösmarty u. egyik családi házában saját német juhász fajtájú kutyája megtámadta az ott egyedül élő idős nénit, aki a helyszínen életét vesztette. A kutya szabadon volt engedve. Közigazgatási hatósági eljárás keretében szakértők bevonásával vizsgálja a Gödöllő Rk. az ügyet. Jelenleg orvosszakértői véleményre várnak.

► 2009. december 3-án a bagyi polgárörtség felkérésére a Turai Polgárőr Egyesület is közreműködött azon demonstráció zavartalan lebonyolításának biztosításában, mely a 3-as főút Bag-Aszód-Domony-Gödöllő kereszteződésénél zajlott le Tóth Gábor országgyűlési képviselő felhívására. Táblákkal jelezve, a Galga mente több településéről, így Turáról is voltak résztvevők. A demonstrálás kiváltó oka a már 2009 tavaszára beígért körforgalom kivitelezésének elmaradása volt, melynek tervezetét költségvetési okokra hivatkozva 2010-re is elutasította a parlament. A több halálos balesettel járó, nagy forgalmú útkereszteződésnél ez emlékező gyertyáit is meggyújtották.

TURA ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ EGYESÜLET

06-70-335-5105

turaonkentes@freemail.hu
www.tura-ote.atw.hu

Tura Biztonságáért 2002 Polgárőr Egyesület

06-20-264-4722, 06-20-264-4705

Számlaszámunk: 65900107-13024136 (Turai Takarékszövetkezet)
Köszönjük, hogy támogatja működésünket!

TURAI HÍRLAP

KÖZLETTI HAVI LAP

Felelős kiadó: Tura Város Önkormányzata Bartók Béla Művelődési Ház

Levél cím: Bartók Béla Művelődési Ház 2194 Tura, Bartók tér 3.

Telefon: 06-28/580-581 vagy 06-30/638-4603

Felelős szerkesztő: Seres Tünde

Szerkesztőség tagok: Köles Tamás, Kuti József, Pálkás Ildikó, Pető János, Szénási József, Takács Pál

Tördelés: ROSENAL Kft., Szabados Tamás

E-mail: turaihirlap@tura.hu vagy kultura@vnet.hu

Nytsz: B/BHF/567/P/91

Készült 3 000 példányban a ROSENAL Kft. nyomdaüzemében Valkón
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.